

Univerzita Karlova

Filozofická fakulta

Katedra pomocných věd historických a archivního studia

Bakalářská práce

Informační politika digitální Česko

Information policy of the digital Czech Republic

Zuzana Mladá

Prohlášení

„Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma Informační politika digitální Česko vypracovala samostatně, řádně jsem ocitovala všechny použité prameny a literaturu, které jsou uvedeny v poznámkovém aparátě a v seznamu použitých zdrojů.“

V Praze, dne 2. srpna 2023

.....
Zuzana Mladá

Poděkování

Ráda bych poděkovala PhDr. Daniele Brádlarové, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady, věcné připomínky a za trpělivost a ochotu, kterou mi v průběhu vypracování bakalářské práce věnovala. Dále bych chtěla poděkovat své rodině, která mě po celou dobu studia, a právě při psaní bakalářské práce podporovala.

Abstrakt

Práce se zabývá elektronizací veřejné správy a samosprávy České republiky, konkrétně Vládním programem digitalizace České republiky 2018+ (říjen 2018). Práce bude analyzovat souhrn koncepcí, které postupně zaopatří technologický vývoj České republiky v oblasti ekonomické digitalizace a ve společnosti probíhajících digitálních změn. Dalším tématem bude rozbor tří klíčových pilířů (dílní koncepce/strategie), které dohromady tvoří jeden logický celek s velkým počtem interních vazeb, ale přitom se ve vnitřním složení zaměřují na různé příjemce a také na odlišnosti dané současnými legislativními vymezeními:

1. Česko v digitální Evropě;
2. Informační koncepce České republiky 2022;
3. Koncepce Digitální ekonomika a společnost.

Cílem práce je vymezení základních pojmů, historický vývoj digitalizace v České republice, analýza současného stavu postupu digitalizace České republiky a srovnání mezi jednotlivými roky.

Klíčová slova

eGovernment, digitální Česko, informační politika, veřejná správa, elektronizace

Abstract

The thesis deals with the computerization of public administration and self-government of the Czech Republic, specifically the Government Program of Digitization of the Czech Republic 2018+ (October 2018). The thesis will analyze a summary of concepts that will gradually provide for the technological development of the Czech Republic in the field of economic digitization and in the society of ongoing digital changes. The technological development of digitization will gradually enter all areas of life. Furthermore, three key pillars (partial concepts/strategies), which together form one logical unit with a large number of internal links, but at the same time focus on different beneficiaries in their internal composition and also on the differences given by the current legislative definition:

1. Czechia in Digital Europe;
2. Information Concept of the Czech Republic 2022;
3. Concept: Digital economy and society.

The aim of the thesis is to define basic terms, the historical development of digitization in the Czech Republic, the analysis of the current state of the digitization process of the Czech Republic and the comparison between individual years.

Key words

eGovernment, digital Czech Republic, information policy, public administration, electronization

OBSAH

ÚVOD.....	8
1 ZÁKLADNÍ POJMY	9
1.1 Digitalizace.....	9
1.2 Digitální revoluce.....	9
1.3 Digitální transformace.....	9
2 TECHNICKÉ PŘEDPOKLADY PRO ROZVOJ DIGITALIZACE.....	11
3 DIGITÁLNÍ SPOLEČNOST.....	14
3.1 Učící se společnost.....	14
3.2 Znalostní společnost.....	14
3.3 Informační společnost.....	14
3.4 Společnost založená na změnách (inovacích).....	15
3.5 Orientace a zaměření na cílové uživatele	15
4 PŘÍNOSY A RIZIKA DIGITALIZACE	17
4.1 Příležitosti, rizika digitalizace	17
4.2 Rizika digitalizace.....	17
5 PRŮBĚH DIGITALIZACE V ČR.....	19
5.1 Digitalizace veřejné správy (eGovernment).....	19
5.2 Kroky k digitalizaci.....	20
6 VLÁDNÍ PROGRAM DIGITÁLNÍ ČESKO 2018+.....	21
6.1 ČDE – Česko v digitální Evropě.....	22
6.2 IKČR – Informační koncepce České republiky.....	23
6.3 DES – Koncepce digitální ekonomika a společnost	25
7 KONCEPČNÍ AKTIVITY – IKČR	28
7.1 Implementační plány na rok 2018.....	28
7.1.1 Návrh zákona č. 12/2020 Sb. o právu na digitální služby	28
7.2 Implementační plány za rok 2019.....	29
7.2.1 Návrh zákona o Právu na digitální služby.....	29
7.2.2 Rozvoj Portálu občana	29
7.2.3 BankID – SONIA.....	29
7.2.4 eJustice	30
7.2.5 Digitální vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů	30
7.2.6 Digitální technické mapy a digitalizace stavebního řízení a územního plánování.....	30
7.2.7 Národní architektonický plán/rámec a další koncepční dokumenty	31
7.2.8 eGovernment Cloud.....	31

7.3	Implementační plány za rok 2020.....	32
7.3.1	Katalog služeb	32
7.3.2	Koncepční rozvoj Portálu občana	32
7.3.3	Implementace zákona o právu na digitální služby	34
7.3.4	Bankovní identita	34
7.3.5	GOV.CZ	35
7.3.6	Harmonizace Informačních koncepcí jednotlivých orgánů veřejné správy s Informační koncepcí České republiky	35
7.3.7	eGovernment Cloud	35
7.3.8	eJustice	37
7.4	Implementační plány za rok 2021	37
7.4.1	Katalog služeb	37
7.4.2	Koncepční rozvoj Portálu občana a Portálu veřejné správy	38
7.4.3	Implementace zákona o právu na digitální služby	38
7.4.4	Bankovní identita	39
7.4.5	MojeID	39
7.4.6	Příprava a implementace digitalizační části Národního plánu obnovy	39
7.4.7	eGovernment Cloud	39
7.5	Shrnutí	41
8	KYBERNETICKÝ PROSTOR A BEZPEČNOST ČR	43
8.1	Kybernetický prostor.....	43
8.2	Kybernetická bezpečnost.....	43
8.3	Kybernetické hrozby, útoky a vývojová tendence	44
8.3.1	Původci útoků	44
9	VEŘEJNÝ PRŮZKUM.....	47
	ZÁVĚR	66
	SEZNAM ZKRATEK	69
	ZDROJE	70
	Seznam použité literatury	70
	Legislativní prameny.....	70
	Internetové zdroje	72
	Seznam grafů.....	75
	PŘÍLOHY	76
	Příloha č. 1: Dotazník.....	76

Úvod

Žijeme ve světě, ve kterém tempo digitalizace postupuje závratnou rychlostí. Digitální svět vstupuje do nejrůznějších oblastí života, ať už se jedná o podnikatelské subjekty, veřejnou správu či neziskové organizace, nebo také o každodenní život některých z nás. Pro mnohé z nás mohou být technické vymoženosti digitalizace udivující a musíme se naučit něco nového. Někteří z nás stále žijí v utopických představách, že se jich digitální změny nikterak netýkají. Je třeba přijmout fakt, že postupující, digitalizace není pouze záležitostí ICT specialistů, ale také záležitostí mnohých z nás. Pokud dokážeme přijmout novinky, které sebou digitalizace přináší, můžeme si tak zjednodušit nebo i zpestřit život. Již teď je zřejmé, že digitalizace bude mít dopad na veškeré sféry života každého z nás.

Cílem práce je seznámit čtenáře s tímto rozsáhlým tématem, kterým digitalizace nepochybně je a vzbudit tak pozornost a poukázat na možnosti efektivního využití, které digitální prostředí občanům nabízí. První část bakalářské práce je zaměřena na vysvětlení základních pojmů a předpokladů k dosažení úspěchu v oblasti digitalizace. Druhá část se zabývá technickými předpoklady digitalizace a třetí kapitola je zaměřena na rozvoj společnosti, která je neodmyslitelnou součástí digitální transformace. Čtvrtá část je zaměřena na příležitosti, která jsou spojena s rozvojem digitalizace a nepochybně sebou přináší předpoklady k dosažení určitých přínosů. Na straně druhé máme rizika, která jsou neodmyslitelnou součástí při vytváření jakýchkoliv změn. Pátá kapitola se zabývá vývojem eGovernmentu veřejné správy v ČR. Šestá část je věnována detailnímu rozboru aktuálního průběhu digitalizace v České republice dle programu „Digitální Česko“. Následuje popis jednotlivých pilířů programu a zhodnocení, zda bylo dosaženo jednotlivých cílů. Sedmá část je zaměřena na pilíř „Informační koncepce České republiky“, kde nalezneme popis jednotlivých koncepčních aktivit implementačního plánu a přehled vývoje koncepce od roku 2018–2021. Jednotlivé roky jsou následně vyhodnoceny, zda proběhlo k plnění plánů či nikoli. Osmá kapitola popisuje možná rizika, která jsou spojena s kybernetickým prostorem a případnými hrozbami, které jsou nedílnou součástí digitálního prostředí.

Poslední část práce se zabývá výzkumem, který se snaží odhalit negativní překážky, které jsou spojeny s využíváním digitálních služeb ze strany občanů ČR. Výsledky průzkumu mají poukázat na vztahy veřejnosti k digitálním službám veřejné správy.

1 Základní pojmy

1.1 Digitalizace

Je proces, který do výroby a života společnosti zavádí digitální technologie, které napomáhají ke zlepšení jejich procesů a funkcí.¹ Obecně digitalizace usiluje o objevení vhodné digitální technologie, která přinese inovace do procesů a služeb. Důležitá je podpora rozvoje digitalizace a rozvoj komunikace státní správy ze strany státu.²

1.2 Digitální revoluce

Tento termín je označován také jako nástup digitalizace, která je datována k počátku tohoto tisíciletí. Začátkem tohoto století se zaváděly digitální technologie, které pomalu začaly nahrazovat technologie analogové. Například se jedná o moderní digitální vysílání, které postupem času nahrazuje analogové televizní vysílání. Digitální revoluce sebou přináší významné přínosy např. možnost pracovat s obrovským množstvím dat. Za pomoci těchto dat by bylo možné v jedné dekádě digitalizovat veškeré znalosti, se kterými lidstvo disponuje. Rozvoj digitalizace v průmyslu sebou přináší automatizaci výroby a tím se utlumuje mechanická výroba. Při vytvoření jednodušších rozhodovacích činností za pomoci různých modelů, algoritmů a procesorů, které mohou úplně nahradit nebo ulehčit lidskou činnost. Automaty a roboti nahrazují rutinní manuální práci. Digitální revoluce sebou přináší také nevýhody. Jednou z nich je závislost, lidstvo si vybuduje jakýsi vztah k digitálním prostředkům (př. mobil, tablet, aj.). Někteří lidé si nedokážou představit žít bez virtuální reality a používání aplikací, které jim zjednodušují každodenní práci a život. Enormní nárůst dat může do určité míry ohrozit soukromí uživatelů při případném zneužitím dat.³

1.3 Digitální transformace

Podněcuje k přehodnocení myšlení jednotlivých podniků, kteří si následně zvolí pro svou práci vhodné digitální technologie. Při stanovení vhodných technologií budou zefektivněny pracovní procesy. Digitální transformace se u mnoha firem může lišit,

¹ MV ČR. Slovník pojmů eGovernmentu, Národní architektonický plán (NAP) [online].

² VEBER, Jaromír a kol. Digitalizace ekonomiky a společnosti: výhody, rizika, příležitosti. Praha: Management Press, 2018, s. 20-21.

³ TAMTÉŽ s. 22-23.

v závislosti na jejich zaměření. Příkladem je firma, která se zaměřuje na materiální výrobu, proto se její technologické změny soustředí na oblasti robotizace, automatizace, cloudů aj. Podnik, který je zaměřen na marketing, obchod, hotelnictví se bude zajímat primárně o rozšiřování automatizace v komunikaci se zákazníky (např. online objednávky, automatické rezervace a jiné). Průběh transformace by měl probíhat smysluplně a je třeba, aby byl založen na strategickém rozhodnutí.⁴

⁴ VEBER, Jaromír a kol. Digitalizace ekonomiky a společnosti: výhody, rizika, příležitosti. Praha: Management Press, 2018, s. 24-26.

2 Technické předpoklady pro rozvoj digitalizace

Technické inovace jsou velmi důležité v rozvoji digitalizace. Mezi významné technické posuny zařazujeme:

- **Internet věcí (Internet of Things - IoT)** – jedná se o bezdrátové spojení různých věcných elementů (zařízení, mobilů, chytrých hodinek aj.), které nám mají poskytnout nové inovace ve sledování a ovládní. Rozšíření nových funkcí by mělo probíhat bez zásahu osob. Pomocí IoT může uživatel např. formovat domácnost, která může být napojena na SW nebo být vybavena senzory (domácnost můžeme ovládat na dálku).
- **Data** – hlavní úkol IT zaměstnanců je efektivně spravovat data, ze kterých následně vyhodnotí potřebné informace, které jsou velmi důležité pro vnitřní a vnější chod firmy. Z důvodu velkého nárůstu dat si manažeři firem musí zvolit jaká data budou sbírat, uchovávat a jakým způsobem budou zabezpečovány.
- **Velké datové objemy (Big Data)** – jedná se o ohromné množství dat, která vznikají a zaznamenávají stavy a jevy vyskytující se v realitě. Pro zachycení dat potřebujeme snímače, registrační prostředky, čidla aj. Zaznamenaná realita má formu čísel, textu a obrázků, zvuku atd.
- **Senzory, čidla, záznamové či registrační nástroje** – nástroje zachycují realitu.
- **Přenosové sítě** – zajišťují komunikační aktivity.
- **5G** – je vysokorychlostní a kapacitní přenosová síť, která pomáhá postupující digitalizaci zajistit rychlost sítě a objem přenášených dat.
- **Web 2.0.** – jedná se o vývoj vyššího stupně Webu 1.0. Vývoj má zajistit větší interaktivitu a zapojení více uživatelů, kterým je umožněno vstupovat na web. Uživatelé mohou doplňovat a upravovat vymezený prostor webových stránek. např. diskusní fóra, sociální sítě apod.
- **Chytré brýle** – prostředek, prostřednictvím kterého jsou sdělovány uživatelům informace v budoucích provozních podmínkách. Obraz se uživatelům přenese z počítače, mobilu či tabletu a jiných zařízení a zobrazí⁵

⁵ VEBER, Jaromír a kol. Digitalizace ekonomiky a společnosti: výhody, rizika, příležitosti. Praha: Management Press, 2018, s. 32-36.

za pomoci brýlí. Pilotní podoba brýlí již existuje a do budoucna se bude nadále vyvíjet.

- **Automatizace a robotizace** – doprovází rozvoj digitalizace. Technický segment bude postupem času nahrazovat manuální práci.
- **Token** – nástroj, který podporuje bezpečnost v oblasti digitálního prostředí. Zajišťuje vyšší zabezpečení pro elektronické komunikaci a dále se používá při ověření identity. Tyto různé formy šifrovacích nástrojů by měli zabránit neoprávněnému vstupu.⁶

Aby byla digitalizace úspěšná je nutné splnit několik předpokladů. Splnění podmínek je nezbytné na straně poskytovatele (stát, úřady a úřednický aparát), ale také na straně koncového uživatele (právnícká i fyzicky podnikající osoba). Digitalizace veřejné správy (dále jen „VS“) a služeb je značně složitý a zdoluhavý proces, který v konečném výsledku nabízí možnost časových a finančních úspor. Dle zaznamenaných dat Evropské unie lze administrativní výdaje spojené s komunikací mezi koncovými uživateli a státem snížit o 15 % až 20 %.⁷

Digitalizace nabízí i další výhody, mezi které spadá lepší přístup k datům. Prostřednictvím přístupu lze zlepšit VS na regionální a státní úrovni. Zefektivní se výběr daní, který přispěje k řešení sporů při finančních podvodech. Dále se zlepši sociální pomoc a přerozdělování peněžní podpory. Ne vždy je ale možné úspěšně realizovat teoretický plán digitalizace do praktické roviny. V mnoha digitalizačních či inovačních projektech se projeví vysoké náklady na jejich realizaci. Ke zvýšení efektivnosti úředních postupů nepřispěli ani projekty, na které byly vynaloženy vysoké náklady. V určitých situacích nebylo možné nahradit stávající systémy, protože nové digitalizační procesy nedokázaly nahradit stávající administrativní či úřední postupy, následkem čehož vznikly dva analogové souběžně běžící postupy.⁸

Oxfordská univerzita a společnost McKinsey vydaly studii, která ukazuje srovnání IT projektů ve VS s IT projekty v soukromém sektoru. Studie odhalila, že u projektů VS je pravděpodobnost překročení schváleného rozpočtu o šestnásobek vyšší. Dále

⁶ VEBER, Jaromíra kol. Digitalizace ekonomiky a společnosti: výhody, rizika, příležitosti. Praha: Management Press, 2018, s. 32-36.

⁷ BOKŠA, Michal; BOKŠOVÁ, Jiřina; HORÁK, Josef; PAVLICA, Karel; STROUHAL, Jiří; ŠAROCH, Stanislav. Digitální Česko v digitální Evropě. Mladá Boleslav: Škoda Auto Vysoká škola o.p.s, 2019, s. 35-36.

⁸ TAMTÉŽ s. 36-37.

u stanovené časové lhůty je pravděpodobnost nedokončení projektů včas o 20 % vyšší. Těmto úskalím zle poměrně snadno předcházet.⁹

⁹ BOKŠA, Michal; BOKŠOVÁ, Jiřina; HORÁK, Josef; PAVLICA, Karel; STROUHAL, Jiří; ŠAROCH, Stanislav. Digitální Česko v digitální Evropě. Mladá Boleslav: Škoda Auto Vysoká škola o.p.s, 2019, s. 36-37.

3 Digitální společnost

Vyspělost ekonomiky a digitalizace souvisí s intelektuálním rozvojem. Vše závisí na schopnosti členů dané komunity a na využití jejich potencialů pro blaho společnosti. Tím se nám utváří různé přístupy, kterými jsou: učící se společnost, znalostní společnost, informační společnost a společnost založená na změnách (inovacích).¹⁰

3.1 Učící se společnost

Pojem pochází z konceptu „učící se organizace“, která se zaměřuje na znalosti, schopnosti a dovednosti lidí, klade tedy důraz na vzdělání. Nabyté znalosti je potřeba neustále rozvíjet a doplňovat prostřednictvím absolvování vzdělávacích programů, kurzů a workshopů apod. Některé firmy poskytují svým zaměstnancům již zmiňované přeškolovací aktivity, které přispívají ke zvýšení jejich kvalifikace. Někteří zaměstnanci se vzdělávají průběžně ve vlastním zájmu. Samostudium může v jejich oboru přinést do firmy nové nápady a inovace. Učící se společnost si uvědomuje, jak důležitý význam hraje vzdělání pro její rozkvět.¹¹

3.2 Znalostní společnost

Představuje soubor poznatků, dovedností, zkušeností a schopností, které mohou být nebo jsou aplikovány prakticky. Znalosti nabudeme pomocí různých forem vzdělání, samostudiem, doškolovacích kurzů, praxí atd. Znalosti dělíme na explicitní a tacitní. Explicitní znalosti může zaznamenat pomocí psaní, kresby, vyslovením nebo jiným způsobem znázornění. Ze zaznamenaných znalostí můžeme následně vytvořit manuály, které můžeme archivovat pro další generace. Tacitní znalost se liší od explicitní tím, že vzniká z praxe nebo ze zažití a vztahuje se k dané osobě nebo mohou být vázány ke skupině lidí. Takovéto znalosti mohou u lidí ovlivnit každodenní rutinu, činnosti, nápady, ale také emoce člověka.¹²

3.3 Informační společnost

Pojem informační společnost prošel v posledních několika desetiletích bouřlivým vývojem. Historickým základem, jsou informace, které podporují firmy ve sběru

¹⁰ VEBER, Jaromíra kol. Digitalizace ekonomiky a společnosti: výhody, rizika, příležitosti. Praha: Management Press, 2018, s. 13-14.

¹¹ TAMTÉŽ s. 16-17.

¹² TAMTÉŽ s. 17-18.

dat a cenných informací. Ty pak následně pozitivně přispívají k budoucímu rozvoji organizací a firem. V souvislosti s rozvojem informačních a komunikačních technologií dochází k produkci obrovského množství dat. S rozvojem technologií nám vzniká nový obor „informační průmysl“, který se zaměřuje na vytváření, šíření a zpracování dat. Současné informační a komunikační technologie poskytují svobodný přístup k různému množství informací. Přístup k tajným a citlivým datům může být zneužit nedovoleným šířením či využitím. Je tedy zapotřebí chránit tyto data před případným odcizením.¹³

3.4 Společnost založená na změnách (inovacích)

Společnost, která je založena na změnách, se musí neustále rozvíjet a posouvat. Člověk je iniciátorem změn ve společnosti, ale také v přírodní sféře. Větší či menší změny, které člověk vykoná nesmí být na rámeček přírodních a společenských zákonů. Záleží tedy na lidech, jaké přínosy pro danou společnost uskuteční. Osoby, které přichází s inovacemi a mají proaktivní přístup jsou na cestě k silnějšímu postavení konkurenceschopnosti ve společnosti.¹⁴

3.5 Orientace a zaměření na cílové uživatele

Aby byla digitalizace VS úspěšná, je pro stát prioritou zaměřit se na koncové uživatele. Norsko, které se řadí mezi evropské špičky, má ve své digitální strategii stanovenou prioritu č. 1, která se zaměřuje na potřeby koncových uživatelů. Uživatelské rozhraní VS online, by mělo být napříč státními institucemi zcela jednotné, pro občany srozumitelné a přehledné. Tento faktor je podstatným prvkem, který může rozhodnout mezi úspěšnou a neúspěšnou digitalizací. Při vytváření digitalizovaných procesů se můžeme dopustit nejrůznějších chyb např. zhotovení procesu, který bude vyhovovat pouze VS. Pro některé koncové uživatele může být proces digitalizace matoucí a hůře pochopitelný. U některých online služeb neprojevují občané příliš velký zájem z důvodu složitosti digitalizačního procesu. Bylo by tedy dobré zaměřit se na celý vývoj digitalizace VS a služeb nejen v době vývoje, ale také v průběhu realizace v následujících letech a získávat zpětné vazby ze strany koncových uživatelů, dále získávat informace z kontrolních mechanismů, které by mohly odhalit případné nedostatky a následně je nahlásit příslušnému

¹³ VEBER, Jaromíra kol. Digitalizace ekonomiky a společnosti: výhody, rizika, příležitosti. Praha: Management Press, 2018, s. 18-19.

¹⁴ TAMTÉŽ s. 19-20.

oboru. V současné době je tento prvek v ČR do jisté míry značně opomíjen. ČR by měla soustavně investovat do systematického sběru dat a informací, které se týkají procesů digitalizace VS např. prostřednictvím dotazníkového šetření, online výzkumů atd. Bez sběru potřebných dat realizace digitalizačního procesu zůstává značně komplikovanou problematikou. Například *Portál občana* nabízel v prosinci roku 2018 až 60 služeb ve srovnání s červencem téhož roku, kdy nabízel pouze 37 služeb (v současnosti nabízí portál přístup ke 400 službám). Jedná se nepochybně o podstatný posun. Jaké mají koncoví uživatelé uskutečnit zkušenosti s nabízenými službami? Jestliže stát neprovádí systematický sběr dat a informací, ze kterých by vyhodnotil potřebné analýzy, nemá tedy potřebnou zpětnou vazbu, která by mohla zhodnotit kvalitu nabízených služeb. Portálu občana může hrozit, že koncoví uživatelé nebudou prakticky platformu využívat, i když bude nabízet řadu kvalitních služeb. I když portál nabízel více jak 60 služeb, jeho návštěvnost na začátku roku 2019 byla pouze 13 000 návštěvníků. To je žalostně málo, například ve srovnání s norskou obdobou portálu, která v roce 2016 nabízela až 660 služeb a v roce 2015 zaznamenala 67 milionů návštěvníků portálu.

ČR by se měla v digitalizaci zaměřit zejména na koncové uživatele, pravidelně sbírat potřebné informace a data, a vyvozovat analýzy. Za pomoci vyhodnocených analýz může státní aparát rozeznat, ve které oblasti digitálního prostředí je potřeba zdokonalit online služby, a tím může reflektovat zájmy občanů.¹⁵

¹⁵ BOKŠA, Michal; BOKŠOVÁ, Jiřina; HORÁK, Josef; PAVLICA, Karel; STROUHAL, Jiří; ŠAROCH, Stanislav. *Digitální Česko v digitální Evropě*. Mladá Boleslav: Škoda Auto Vysoká škola o.p.s, 2019, s. 36-38.

4 Přínosy a rizika digitalizace

Digitalizace sebou přináší předpoklady k dosažení určitých přínosů, na straně druhé nám vznikají určité požadavky na realizátory a uživatele.

4.1 Příležitosti, rizika digitalizace

Od spuštění procesu digitalizace se předpokládá, že přinese dva podstatné přínosy. Jedná se o kvalitativní posun a ekonomické přínosy.

Kvalitativní přínos – posun, který se zabývá zjednodušením různých aktivit a procesů (např. větší rychlost, flexibilita atd.).

Ekonomický přínos – zkoumá, zda se náklady vynaložené na digitalizaci vyplatí či nikoli za pomoci daných přínosů.

- **Makroekonomická úroveň** – v této úrovni zkoumáme kolik hrubého domácího produktu (HDP) přinese za rok zavedení digitálních aplikací. Odhady jsou měřeny absolutními nebo relevantními přínosy. Vlády jednotlivých zemí se zabývají investicemi do digitalizace a realizace projektů, které by měli přinést růst HDP.
- **Podniková úroveň** – jedná se o výpočty elektivnosti investic vynaložených na digitalizaci. Dále zkoumá návratnost investic a jejich rentabilita.
- **Úroveň spotřebitelů** – zde hraje důležitou roli ekonomické hledisko při volbě digitálního zboží nebo služeb. Uživatelé dají přednost poskytovatelům, kteří nabízejí levnější variantu, a to i za cenu nižšího užítku. Jedná se například o levné poskytování služeb prostřednictvím aplikací (ubytování Airbnb nebo osobní doprava Uber atd.).¹⁶

4.2 Rizika digitalizace

Se zavedením digitalizace mohou vznikat nejen přínosy, ale také rizika. Digitalizace skrývá mnoho rizik a negativních stran. Ohrozit data mohou přírodní jevy, technika nebo lidský faktor.

- **Přírodní faktor** – můžeme považovat za méně nebezpečný. V případě, že se bude jednat o požár nebo povodně musí být úložiště a programátorská pracoviště před těmito živly chráněna. Dalším faktorem mohou být výpadky elektrické energie, kterým se dá předejít zřízením záložních zdrojů energie.

¹⁶ VEBER, Jaromíra kol. Digitalizace ekonomiky a společnosti: výhody, rizika, příležitosti. Praha: Management Press, 2018, s. 65-66.

- **Technický faktor** – technika není bezchybná, selhat může v případě nesprávného nastavení nebo chybným naprogramováním. Tyto problémy můžeme odstranit zvolením vhodných ladících a verifikačních postupů. Dále nemůžeme zamezit spolehlivosti hardwaru, proto je dobré zvolit vhodnou diagnostiku.
- **Lidský faktor** – může selhat vědomě, nebo z důvodu nedostatku znalostí a soustředění. Vědomé chyby vykonávají zaměstnanci z nedbalosti a nezájmu vůči své práci. Také při nedostatečném vyškolení mohou zaměstnanci způsobit chyby.¹⁷

Dalšími hrozbami mohou být vnější kybernetické útoky. V případě, že bude kybernetická bezpečnost prolomena může dojít např. k odcizení dat třetí stranou, obdržení falešných emailů, nabourání do řídicího systému výrobního zařízení atd. V neposlední řadě můžeme zaznamenat výrazné dopady digitalizace na trh práce. S příchodem digitalizace mohou zaniknout různé pozice. Na druhou stranu vznikají i nové pracovní pozice, se kterými můžou být spojena určitá rizika (zaměstnanci nemají dostatečné vzdělání). Za ohrožené profese považujeme např. administrativní pracovníky, pokladní a prodavače, nízko kvalifikovanou obsluhu v daném oboru apod. Naopak nejméně ohrožené profese jsou např. pracovníci v oboru zdravotnictví, vzdělání, lesnictví atd. Další profese, které mají vysoký potenciál využitelnosti při rozvoji digitalizace jsou např. vývojáři počítačových aplikací, specialisté a technici v oblasti elektrotechniky aj.

Digitalizace je spjata s velkým množstvím rizik, která pomáhají ošetřit vydané právní normy, které mají být stanoveny tak, aby předcházely případnému neúspěchu v průběhu digitalizace.¹⁸

¹⁷ VEBER, Jaromíra kol. Digitalizace ekonomiky a společnosti: výhody, rizika, příležitosti. Praha: Management Press, 2018, s. 68-74.

¹⁸ TAMTÉŽ s. 82-84.

5 Průběh digitalizace v ČR

Nejen v ČR, ale také v dalších zemích světa probíhá digitální transformace ve dvou rovinách. První z nich se zaměřuje na privátní sektor, který realizuje ve většině případů různé dílčí aplikace. Na straně druhé stojí vládní organizace, která se primárně zaměřuje na digitalizaci VS. V průběhu digitalizace se navrhuje a vytvářejí programy, které přispívají k jejímu rozvoji.

ČR zůstává pozadu za ostatními státy Evropské unie v digitalizaci veřejné správy a služeb. Digital Economy and Society Index (DESI) vyhodnocuje digitální vývoj v této oblasti a z pěti hlavních kritérií, kterými jsou: *kolektivita*, *lidský kapitál*, *využívání internetových služeb*, *integrace digitálních technologií*, *digitalizace veřejné správy*,¹⁹ na přelomu roku 2017 a 2018 zaznamenala významný pokrok. I přesto se ČR nalézá pod průměrnou hodnotou Evropské unie. V kategorii digitalizace za rok 2018 se ČR umístila na 22. místě z 28 členských států EU. Dále se umístila ve využívání e-slужeb nabízených VS na 27. pozici z 28. Přestože měli občané v posledních letech zájem o projekty *e-Občana a Portál občana*, v oblasti digitalizace veřejné správy a služeb ve srovnání se členskými státy Evropské unie ČR výrazně zaostává.²⁰

5.1 Digitalizace veřejné správy (eGovernment)

Od 90. let 20. století probíhá digitalizace VS v zemích Evropské unie. V řadě zemí je proces digitalizace nazýván pojmem eGovernment. V posledních letech s přibývajícím vlivem informačních a komunikačních technologií je eGovernment často nahrazován pojmem Digitální Government.²¹ Ve státní správě je rozvoj eGovernmentu podmíněn národními projekty, které jsou jednotlivými resorty realizovány. Vytvořené projekty nemusí vždy vést k souhře mezi státní správou a samosprávou. Dosažení vzájemné kompatibility je velice důležité, jelikož obce vykonávají přenesenou správu.²²

¹⁹ BOKŠA, Michal; BOKŠOVÁ, Jiřina; HORÁK, Josef; PAVLICA, Karel; STROUHAL, Jiří; ŠAROCH, Stanislav. Digitální Česko v digitální Evropě. Mladá Boleslav: Škoda Auto Vysoká škola o.p.s, 2019, s. 33.

²⁰ TAMTÉŽ s. 33.

²¹ PAVLÍK, Marek; ŠIMKA, Karel; POSTRÁNECKÝ, Josef; POMAHAČ, Richard a kol. Moderní veřejná správa. 1. vyd.. Praha: Wolters Kluwer, 2020, s. 132-133.

²² ŠPAČEK, David. E-Government – cíle, trendy a přístupy k jeho hodnocení. 1. vyd.. Praha: C.H. Beck, 2012, s. 93.

V 90. letech 20. století byla digitalizace zaměřena na základní informační systémy VS. Na počátku 21. století byla elektronizace soustředěna na online služby. S nárůstem dokumentů v analogové podobě byl stále kladen větší důraz na vedení spisové služby v elektronické podobě podle *zákona č. 499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě*. Dále byla budována proklientská VS a její informační systémy, tedy ISVS. Po propojení ISVS a případně provozních informačních systémů používaných VS jsou klientům poskytovány základní služby na jednom místě (Czech POINT). I přesto v současné době existují životní situace, které vyžadují osobní návštěvu úřadu. Dále se zaměřovala na příchod informačních a komunikačních technologií do všech částí VS.²³ V oblasti eGovernmentu konkrétně v rozvoji digitálních služeb má ČR před sebou ještě dlouhou cestu.²⁴

5.2 Kroky k digitalizaci

Úřad vlády ČR zveřejnil na webových stránkách, věnovaných digitalizaci tzv. cestu k Digitálnímu Česku, rozdělenou na jednotlivé etapy:

2018 - Portál občana a Zákon o právu na digitální služby,

2022 - Založení Digitální a informační agentury (DIA),

2023 - Jednotná státní doména gov.cz,

2023/2024 - eDoklady,

2025 - Evropská digitální identita a Sdílený datový fond.

Momentálně se podle zveřejněné osy nacházíme v digitalizaci u kroku založení Digitální a informační agentury (DIA).²⁵

²³ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Rozvoj informační společnosti v České republice a zemích EU 2018 [online]. s. 70.

²⁴ ŠPAČEK, David. E-Government – cíle, trendy a přístupy k jeho hodnocení. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012, s. 132-133.

²⁵ ÚŘAD VLÁDY ČR. Cesta k Digitálnímu Česku [online].

6 Vládní program Digitální Česko 2018+

„Dne 3. října bylo přijato usnesení Vlády České republiky č. 629 k programu *Digitální Česko a návrhu změn Statutu*.“²⁶ Usnesení vlády přijalo návrh na změnu statusu Rady vlády pro informační společnost. Změny se mají týkat nové struktury statusu Rady, tak aby byla v souladu s programem „Digitální Česko“, protože centrálním, koordinačním a řídicím orgánem bude právě Rada vlády.

Vše je řízeno podle „*zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR, ve znění pozdějších předpisů*.“²⁷

Digitalizace ČR v oblasti veřejné správy a služeb se uskutečňuje v souladu s vládním programem digitální Česko 2018+. Soubory koncepcí programu „Digitální Česko“ zajistí předpoklady probíhajícímu procesu digitalizace a dlouhotrvající prosperitu ČR. Obsahem programu je „*Strategie koordinované a komplexní digitalizace České republiky 2018+*“.²⁸ Obsah se uskutečňuje za pomoci dílčích koncepcí, implementačních plánů a strategií v souladu se zájmy a potřebami ČR a politikou EU. Náplň programu se rozděluje na tři hlavní části. I když je náplň rozdělena do třech separátních částí, dohromady tvoří jeden logický celek, který je zacílen na každou část, na různé příjemce, ale také podle odlišností, které ukládají nynější legislativní předpisy.

Dělí se na:

1. Česko v digitální Evropě;
2. Informační koncepce České republiky (IKČR);
3. Digitální ekonomika a společnost (DES).²⁹

²⁶ ÚŘAD VLÁDY ČR. Program Digitální Česko [online].

²⁷ SBÍRKA ZÁKONŮ. Zákon č. 2/1969 Sb. Zákon České národní rady o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky [online].

²⁸ ÚŘAD VLÁDY ČR. Program Digitální Česko [online].

²⁹ TAMTÉŽ.

6.1 ČDE – Česko v digitální Evropě

Tato vládní koncepce se zaměřuje na zajištění jednotného a inovativního digitálního trhu (Digital Single Market, DSM) na úrovni EU.³⁰ Zajištění digitální agendy bude probíhat v souladu s inovacemi v oblasti moderních technologií, dále s platnou legislativou z EU a s přístupem, který souvisí se zájmy ČR a jejich občanů. Pilíř je v gesci Úřadu vlády. Obsahem dokumentu je soubor cílů zaměřujících se na vyjednávání strategických pozic, které přispějí k vytvoření nejvýhodnějších přínosů pro občany i podnikatele v ČR. Dokument byl naposledy aktualizován 7. února 2020.³¹

Dokument se skládá ze třech hlavních cílů, kterými jsou:

- **Institucionální zajištění, koordinace a financování implementace koncepce** – s rozvojem digitálního trhu a společnosti jsou spjata i rizika, která se odvíjí od evropských zásahů. Je velice důležité, aby stát dokázala rozpoznat, zda budou tyto zásahy přínosem nebo rizikem. Pro ČR je tedy nutné, aby se aktivně zapojovala do evropských vyjednávání a prosazovala své zájmy. Dále je přínosné, aby se začlenila do neformálních koalic s podobně smýšlejícími státy, které se orientují k DSM. Koalice není jediným způsobem, jak dosáhnout svých cílů. ČR může přijít se svými nápady, které bude proaktivně prosazovat. V cíli je také zahrnuto zajištění odpovídajících finančních prostředků pro rozvoj DSM aktivit a digitální ekonomiky a společnosti.³²
- **Zajištění komunikace o aktuálních tématech a příležitostech v digitální agendě EU** – ČR bude uplatňovat a prosazovat formování a přijetí evropské legislativy. Prosazení evropské legislativy poskytne pozitivní dopady na občany, podnikatele a firmy. Dopady se budou týkat také celého ekonomického trhu, trhu práce, ale také vzdělávání. Dále se zaměřuje na informovanost občanů a nestátní sféry, kteří mají nárok být informováni o tématech, které jsou projednávány na evropské úrovni.³³
- **Prosazování národní pozice ČR u prioritních témat v digitální agendě** – vláda ČR nepřetržitě podniká kroky a vynakládá úsilí, aby ukázala, že je

³⁰ ŘAD VLÁDY ČR. Česko v digitální Evropě (v gesci Úřadu vlády) [online]. s. 1.

³¹ ÚŘAD VLÁDY ČR. Zpráva o plnění programu "Digitální Česko" - 2018 [online]. s. 5.

³² TAMTÉŽ s. 4.

³³ TAMTÉŽ s. 6.

aktivní partnerem pro EU. Úsilí, které vytváří je za předpokladu, že zná své požadavky a na jejich základě je schopna formulovat tyto priority v EU. Priority ČR jsou posuzovány podle otevřenosti ekonomiky, exportu a spolupráce se třetími zeměmi.³⁴

6.2 IKČR – Informační koncepce České republiky

Dokument je zaměřen na digitalizaci v oboru veřejné moci a jejímu výkonu na národní úrovni. IKČR je stanovena na základě legislativy dle „§ 5 a odst. 1 zákona 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů.“³⁵ V oblasti informačních systémů veřejné správy (ISVS) a dalších subjektů stanovuje cíle, které se podílejí na vytváření, užívání, provozu a rozvoji vytvořit zákonné podmínky pro kvalitní informační systém. Ten se pak stává přínosným nástrojem pro výkon VS. IKČR je v gesci Ministerstva vnitra (dále jen „MV“) a jeho cíle jsou vytvářeny na období 5 let.

IKČR navazuje na strategický cíl č. 3, který je zaměřen na rozšíření přístupu VS prostřednictvím nástrojů eGovernmentu. Dále je provázán se strategickým dokumentem Klienty orientovaná veřejná správa 2030. Na základě úzkých vazeb mezi těmito dokumenty bude zásah mezi Governmentem a eGovernmentem vzájemně opravován. IKČR se zabývá problematikou v oblasti eGovernment ČR.³⁶

Dokument se skládá ze šesti hlavních cílů, kterými jsou:

- **Uživatelsky přívětivé a efektivní on-line služby pro občany a firmy** – soustředí se na uskutečnění konkrétních služeb eGovernmentu pro občany, podnikatele ale také pro cizince, kteří pobývají na území ČR. Digitální služby, které budou poskytovány klientům musí být přívětivé, bezpečné a efektivní nejen pro uživatele, ale také pro úřady. Primárně se pracuje na vytvoření služeb, které budou klienti nejčastěji využívat v rámci jejich životní situace. Služby se rozdělují do třech skupin na informační, interaktivní a transakční. Informační služby přináší veřejnosti informace a znalosti. Interaktivní služby poskytují informačním kanálům personalizované informace. Transakční služby zajišťují veškerý typ podání,

³⁴ ÚŘAD VLÁDY ČR. Česko v digitální Evropě (v gesci Úřadu vlády) [online]. s. 7.

³⁵ § 5 a odst. 1 zákona 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů. [online].

³⁶ ÚŘAD VLÁDY ČR. Zpráva o plnění programu "Digitální Česko" - 2018 [online]. s. 5-6.

provedení platby, rezervace termínu, zajištění potvrzení a doručení rozhodnutí úřadu.³⁷

- **Digitálně přívětivá legislativa** – pro vývoj eGovernmentu je zapotřebí přívětivá a odpovídající legislativa. Není zapotřebí pouze odpovídající legislativa, ale také přijímání nových právních ustanovení, které zrcadlí aktuální posun v rozvoji eGovernmentu. Pravidla digitálních služeb jsou utvářena na národní a evropské úrovni. ČR by měla být aktivním členským státem, tak aby mohla ovlivnit vytváření nových opatření EU. Obecně by měla být legislativa přívětivá a zároveň by neměla bránit případnému využívání digitálních nástrojů a služeb, které odpovídají moderním standardům 21. století.³⁸
- **Rozvoj prostředí podporujícího digitální technologie v oblasti eGovernmentu** – účelem je zajištění vhodného prostředí a podpořit tak českou společnost v digitální transformaci. Splnění tohoto cíle současně s legislativní úpravou může znamenat významný posun v oblastech vzdělání, trhu práce, výzkumu a vývoji, ICT infrastruktury aj. Rozvoj digitálních služeb v ČR se může týkat nejen dosud nedigitalizovaného obsahu, ale také již vytvořených služeb v rámci jejich posunu, vývoje, inovací a zkvalitnění obsahu.³⁹
- **Zvýšení kapacit a kompetencí zaměstnanců ve veřejné správě** – věnuje se realizaci daných úkolů, tak aby byla vnitřní struktura připravena odpovídat zvyšujícím se požadavkům. Změny mohou nastat v počtu, ve zlepšení kvality elektronických služeb VS, ale také u nákladové efektivity jejich provedení. V souvislosti s tím nám rostou nároky na zvýšení počtu kvalifikovaných ICT zaměstnanců.⁴⁰
- **Efektivní a centrálně koordinované ICT veřejné správy** – soustředí se zejména na realizaci IKČR. Dále se zabývá koordinací vývoje eGovernmentu, který probíhá na základě modernizace a rozvoje ICT. Tento proces je oproti ostatním cílům dlouhodobého charakteru. Pomocí znalostí

³⁷ ÚŘAD VLÁDY ČR. Informační koncepce České republiky 2020 (v gesci Ministerstva vnitra) [online] s. 3.

³⁸ TAMTÉŽ s. 6.

³⁹ TAMTÉŽ s. 8.

⁴⁰ TAMTÉŽ s. 10.

ICT chceme dosáhnout součinnosti disponibilních finančních, zaměstnaneckých i časových zdrojů a znalostí ve všech úrovních VS ČR.⁴¹

- **Efektivní a pružný digitální úřad** – úkolem je zjednodušit chod digitálních úřadů, tak aby byly externí služby pro klienty funkční. Informace o službách je nutné ukládat na jednom místě, tak aby byly přehledné jak pro klienty, tak pro administrativní pracovníky. Úředníci mohou snadno a efektivně poskytovat interní služby klientům a nezatěžovat tak chod úřadu. Vnitřní chod úřadu se bez nepřetržitého rozvoje ICT neobejde. Struktura a funkce úřadu se mohou měnit v souvislosti s rozvojem eGovernment Cloud.⁴²

6.3 DES – Koncepce digitální ekonomika a společnost

Jedná se o strategický dokument, který se zaměřuje především na národní strategii, ale také na klíčové aktivity v EU. Zabývá se problematikou, která nespadá přímo do gesce veřejné moci. Pojednává o negativních dopadech spojené s digitální revolucí, které se snaží eliminovat a zároveň podpořit pozitivní pohled na společenské i ekonomické změny. Příkladem negativních dopadů je trh práce. Účelem koncepce DES je zajištění spolupráce mezi agendami, které jsou zařazeny do různých oblastí digitální ekonomiky a života občanů přes VS, hospodářské a sociální partnery, veřejnost a akademické prostředí. Do těchto oblastí se zařazují podněty nebo případné výzvy. Jedná se např. o výzkum a inovace, umělou inteligenci, elektronické zdravotnictví, kulturu, vzdělání a Koncept SMART City. Resortní a akční plány (bez ohledu na to, jestli se jedná o současné či budoucí) se budou uskutečňovat podle odsouhlasených kritérií. Koncepce je gesci Ministerstva průmyslu a obchodu. Hlavním cílem je zajistit perspektivní prosperitu ČR. Koncepce se bude zaměřovat na rozvoj, ale také na podnikatele, sektory a občany, zdali budou připraveni na případné změny, které jsou způsobeny digitalizací. Primárním cílem koncepce DES je zvýšení připravenosti ČR na digitální ekonomiku a změny, zdokonalit převod z výzkumu do praxe, tak aby chom mohli dosáhnout nejvyšších hospodářských potencionálů ČR.⁴³

Dokument se skládá z osmi hlavních cílů, kterými jsou:

⁴¹ ÚŘAD VLÁDY ČR. Informační koncepce České republiky 2020 (v gesci Ministerstva vnitra) [online]. s. 12.

⁴² TAMTÉŽ s. 16.

⁴³ ÚŘAD VLÁDY ČR. Zpráva o plnění programu "Digitální Česko" - 2018 [online]. s. 6-8.

- **Efektivnější systém přímé i nepřímé podpory výzkumu, vývoje a inovací** – zajišťuje opory pro organizace a subjekty, které pracují na výzkumu, vytváření nebo zavedení inovačního řešení a technologií, které lze využít ve všedním životě. Kromě udělení finanční podpory nebo nastavení daňových odpočtů je nutné mít platný legislativní rámec, který pomůže podpořit rozvoj technologií a inovativních řešení.⁴⁴
- **Zralost a připravenost sektorů ekonomiky na digitální transformaci** – ČR musí dbát na rozvoj ekonomiky, který může podpořit prostřednictvím využití nejmodernějších technologií a obchodních modelů, které tak mohou podpořit vznik nových inovací. Cílem je monitorování vývoje hlavních agend a následně získané informace porovnat a koordinovat jejich praktické uskutečnění.⁴⁵
- **Připravenost občanů na změny trhu práce, vzdělávání a rozvoj digitálních dovedností** – realizuje rozvoj znalostí české společnosti a utváření moderního trhu práce na vysoké úrovni. Při digitální revoluci je nutné zaměřit se na utlumení negativních dopadů digitalizace. Dále je zapotřebí neustále rozvíjet digitální znalosti a dovednosti občanů ČR, aby byli schopni držet krok se současnými změnami.⁴⁶
- **Podpora konektivity a infrastruktury digitální ekonomiky a společnosti** – uskutečňuje vývoj infrastruktury a internetových sítí. Dále se specializuje na digitalizaci televizního a rozhlasového vysílání. Předpokladem pro rozvoj ekonomiky v ČR je vybudování kvalitní sítě nové generace, která zajistí internet s vysokorychlostním pokrytím. Vysokorychlostní internet bude budován od roku 2020 do roku 2025 v souladu s cíli a strategiemi Evropské komise. Pro vládu ČR je tento úkol jedním z prioritních. Výstavba nové veřejné sítě přinese přínosy do dalších odvětví. Dále se tento cíl věnuje opatření: v případě způsobení výpadů sítě elektrického napětí nebude možné používat výhody digitalizace.⁴⁷
- **Zajištění bezpečnosti a důvěry v prostředí digitální ekonomiky a společnosti** – zaměřuje se na kybernetickou bezpečnost a na vytvoření

⁴⁴ ÚŘAD VLÁDY ČR. Koncepce Digitální ekonomika a společnost (v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu) [online]. s. 4.

⁴⁵ TAMTÉŽ s. 6.

⁴⁶ TAMTÉŽ s. 8.

⁴⁷ TAMTÉŽ s. 10.

bezpečného internetového prostředí, kterému mohou uživatelé důvěřovat. Hlavními prioritami je zajištění kvalitní kybernetické infrastruktury, obrana proti kybernetickým útokům, zajištění ochrany soukromí a údajů uživatelů.⁴⁸

- **Legislativa podporující všechny aspekty digitální ekonomiky a společnosti** – zabývá se vytvořením přívětivé legislativy, která bude schopna reagovat na nové technologické vývoje a na další složky digitální ekonomiky. Dále má zajistit právní jistoty (pro občany, podnikatele a investory) a právní prostředí, které bude nesporné, efektivní a předvídatelné.⁴⁹
- **Optimální systém financování digitální ekonomiky a společnosti** – klade důraz na opatření finančních prostředků, prostřednictvím kterých se může rozvíjet digitalizace ekonomiky. Je potřeba zajistit dlouhodobé a udržitelné způsoby financování. Oblast pro rozvoj nových technologií a inovativních řešení je významně financována ze zdrojů Evropských strukturální a investiční fondů nebo také ze zdrojů soukromých investorů.⁵⁰
- **Institucionální zajištění centrální koordinace politik na podporu digitální ekonomiky a společnosti** – záměrem je zhotovit funkční koordinační mechanismus, který bude v oblasti digitální ekonomiky napříč veřejnou a státní správou koordinovat aktivity. Dále budou zajištěny jeho zdroje financování.⁵¹

⁴⁸ ÚŘAD VLÁDY ČR. Koncepce Digitální ekonomika a společnost (v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu) [online]. s. 12-13.

⁴⁹ TAMTÉŽ s. 14-15.

⁵⁰ TAMTÉŽ s. 16.

⁵¹ TAMTÉŽ s. 18.

7 Koncepční aktivity – IKČR

Tato kapitola je věnována IKČR. Naleznete zde popis koncepčních aktivit implementačních plánů a jejich vývoj v průběhu jednotlivých let od roku 2018 až do roku 2021. Jednotlivé roky byly následně vyhodnoceny, zda v jejich průběhu docházelo k plnění plánů či nikoli.

7.1 Implementační plány na rok 2018

7.1.1 Návrh zákona č. 12/2020 Sb. o právu na digitální služby

„*Sněmovní tisk 447/0 N.z. o právu na digitální služby*“⁵² byl předložen dne 28. března 2019 ve sněmovně skupinou poslanců. Cílem zákona bylo vymezení práva občanům a podnikatelům na služby VS poskytnuté v digitální podobě. Ode dne přijetí zákona podle „*nařízení vlády o právu na digitální služby Sněmovní tisk 447/0*“⁵³ byl do 1 roku zveřejněn *Katalog služeb VS*.⁵⁴ V Katalogu služeb VS naleznou občané a podnikatelé přehlednou evidenci a informace o všech nabízených e-sluzbách. Průběžnou aktualizaci katalogu určilo „*nařízení vlády o právu na digitální služby Sněmovní tisk 447/0*“.⁵⁵ V případě legislativních změn bude katalog aktualizován. V tomto roce byla dále stanovena data dostupnosti služeb v digitální podobě. V katalogu byly zaznamenány digitální služby, které vyžadují ověření identity na dálku. Převážná část služeb VS byla dostupná až po ověření identity na úrovni menší a značná (identifikace prostřednictvím datové schránky, portálu občana atd.). Služby VS, které bylo možné digitalizovat měly být nejpozději do 5 let ode dne účinnosti zákona digitalizovány. Podle zákona měly být nově vzniklé služby VS nabízené současně v analogové a digitální podobě.

Zákon byl v roce 2018 projednáván Výborem pro digitálně přívětivou legislativu a v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR. Spolu se zákonem byly předloženy zákony, které vyžadovaly úpravu v oblasti eGovernmentu:

- „*Zákon č. 365/2000 Sb. o informačních systémech veřejné správy o změně některých dalších zákonů*;

⁵² PARLAMENT ČR, POSLANECKÁ SNĚMOVNA. *Sněmovní tisk 447 N.z. o právu na digitální služby* [online].

⁵³ TAMTÉŽ.

⁵⁴ PORTÁL VEŘEJNÉ SPRÁVY. *Katalog služeb – služby veřejné správy* [online].

⁵⁵ PARLAMENT ČR, POSLANECKÁ SNĚMOVNA. *Sněmovní tisk 447 N.z. o právu na digitální služby* [online].

- *Zákon č. 300/2008 Sb. o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů;*
- *Zákon č. 111/2009 Sb. o základních registrech.* “

Zákony by měly být systematicky stanoveny v legislativě ve stejný čas. Plán na následujících 5 let je novelizace dalších zákonů, které úzce souvisí s digitální legislativou.⁵⁶

7.2 Implementační plány za rok 2019

7.2.1 Návrh zákona o Právu na digitální služby

Návrh zákona podpořilo 132 poslanců. V září roku 2019 se zahájilo projednávání zákona, který prošel druhým čtením. 8. listopadu proběhlo třetí čtení a následně byl návrh zákona schválen. Podle časového plánu se předpokládalo, že legislativní proces schválí nový zákon již na konci roku 2019. Po jeho schválení byl zveřejněn ve Sbírce zákonů.⁵⁷

7.2.2 Rozvoj Portálu občana

Portál občana byl spuštěn v druhé polovině roku 2019, kdy jen do začátku října 2019 bylo zaznamenáno zhruba 42 tisíc uživatelů. Přihlášení je možné prostřednictvím datové schránky, elektronického průkazu nebo jednorázovým přihlášením pomocí jména, hesla a SMS kódu atd. Uživatelé se nejvíce přihlašovali pomocí datové schránky. Vybrané výpisy bylo možné (a stále je) zajistit prostřednictvím Portálu i bez nutnosti zřízení datové schránky. Portál nabízel v září 2019 okolo 100 služeb. Podle strategie Digitální Česko se bude Portál občana nadále rozvíjet minimálně do roku 2024. Dále bude spuštěna rezervační služba, která bude občanům umožňovat objednat se na vybraný úřad.⁵⁸

7.2.3 BankID – SONIA

Skupina poslanců vytvořila návrh na projekt bankovní identity, který byl zahájen 12. července 2019. Tento krok odstartoval další rozvoj eGovernmentu v návaznosti na „zákon č. 250/2017 Sb. Zákon o elektronické identifikaci“ a vytvořením Národního bodu pro identifikaci a autentizaci (NIA). SONIA se tedy stala

⁵⁶ ÚŘAD VLÁDY ČR. Zpráva o plnění programu "Digitální Česko" - 2018 [online]. s. 15-16.

⁵⁷ ÚŘAD VLÁDY ČR. Zpráva o plnění programu "Digitální Česko" - 2019 [online]. s. 21-23.

⁵⁸ TAMTÉŽ s. 20-21.

navazujícím projektem, jehož cílem je usnadnit klientům elektronickou komunikaci mezi úřady a soukromými institucemi.⁵⁹

7.2.4 eJustice

Elektronizace justice je uvedena v resortní strategii eJustice 2016-2020. Jedná se tedy o dlouhodobý proces. Cílem bylo zlepšení výkonu činnosti organizačních složek justice a zvýšení přehlednosti a fungování ze strany státu. Při zavedení určitých elektronických služeb, jedná se např. o nahlížení do elektronických spisů nebo lidé mohou podat úplná elektronická podání aj., tyto zavedené služby mohou mít pozitivní dopad na pohodlí občanů ČR nejen na našem území, ale také v rámci celé EU. Portfolio služeb životních situací je nutné klientům kvalitně představit a informovat je o službách, které pro ně budou v dané situaci nejvhodnější. Při digitální transformaci je potřeba zajistit přívětivou legislativu a kybernetickou bezpečnost.⁶⁰

7.2.5 Digitální vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů

Průběh digitalizace sebou přináší mnoho změn, a proto byl zaveden systém pro vzdělávání zaměstnanců. Dále byl vytvořen Katalog školení⁶¹, se zaměřením na jednotlivé skupiny (např. vedení úřadů, zaměstnanců a vedoucích oborů ICT, personalistů a právníků ve VS apod.). Obsahem školení jsou právní předpisy vztahující se k dokumentům Digitálního Česka včetně vysvětlení prvků eGovernmentu.⁶² Dále se školení zaměřuje na interpretaci „*zákona 12/2020 Sb. o právu na digitální služby a o změně některých zákonů*“. Současně školení poskytuje doporučení, které se týkají chodu úřadů.⁶³

7.2.6 Digitální technické mapy a digitalizace stavebního řízení a územního plánování

Digitální technické mapy krajů (dále jen „DTM“) spolu s Digitální mapou veřejné správy (DMVS), stanovily cíl sjednotit pořízení a správu dat o dopravní a technické infrastruktuře.⁶⁴ Dále se zaměřují na zvolené stavební, technické a přírodní objekty

⁵⁹ ÚŘAD VLÁDY ČR. Zpráva o plnění programu "Digitální Česko" - 2019 [online]. s. 23-25.

⁶⁰ TAMTÉŽ s. 31.

⁶¹ MV ČR. *Katalog školení* [online].

⁶² MV ČR. *Dokumenty programu Digitální Česko* [online].

⁶³ ÚŘAD VLÁDY ČR. Zpráva o plnění programu "Digitální Česko" - 2019 [online]. s.28.

⁶⁴ Digitální technická mapa ČR [online].

a zařízení, které se nachází na území ČR. Pomocí DTM ČR byla neúplná data doplněna a rozšířena o data dopravní a technické infrastruktury (DI/TI), která přispějí k efektivnímu plánování, přípravám, získání povolení a umístění staveb. Získaná data pomohou zdokonalit vybudování vysokorychlostního internetu v ČR. V roce 2021 byly učiněny kroky, které vedli k postupné funkčnosti systému, tak aby jej mohla používat odborná a laická veřejnost. Na rok 2023 je naplánováno spuštění systému, konkrétně na 1. července 2023.⁶⁵

7.2.7 Národní architektonický plán/rámec a další koncepční dokumenty

30. září 2019 v souvislosti se schválením IKČR byly vyhotoveny ke koncepci 4 navazující dokumenty:

- 1. Metody řízení ICT veřejné správy ČR** – dokument obsahuje definici pravidel, které se týkají řízení IT ve VS.⁶⁶
- 2. Slovník pojmů eGovernmentu** – ve slovníku nalezneme ustálené vysvětlení pojmů, které vyplývají z platné legislativy, ale také z praxe. Slovník se stal jedním z nástrojů při vybudování eGovernmentu.⁶⁷
- 3. Národní architektonický rámec** – dokument předepisuje závazný rámec, postupů a užívání a zpracování architektury na úřadech.⁶⁸
- 4. Národní architektonický plán** – v dokumentu nalezneme danou vizi, která nám určuje, jak má vypadat informatika VS ČR (na období 5 let).^{69,70}

7.2.8 eGovernment Cloud

V roce 2019 byla započata příprava pro vytvoření projektu eGovernment cloud. Základním cílem bylo uskutečnit strategii 3E (Efektivita, účelnost, hospodárnost, z angl. Efficiency, effectiveness, economy)⁷¹, ale také další dílčí cíle digitalizace. Dále by cíl měl správcům informačních systémů VS usnadnit procesy, které jsou spojeny s používáním služeb eGC. Cloudové služby, které patří do eGC jsou

⁶⁵ ÚŘAD VLÁDY ČR. Zpráva o plnění programu "Digitální Česko" - 2019 [online]. s. 25-27.

⁶⁶ Metody řízení ICT veřejné správy ČR [online].

⁶⁷ MV ČR, Informační koncepce České republiky, Navazující dokument č. 2: Slovník pojmů eGovernmentu, Národní architektonický plán (NAP) [online].

⁶⁸ Národní architektonický rámec [online].

⁶⁹ Národní architektonický plán [online].

⁷⁰ ÚŘAD VLÁDY ČR. Zpráva o plnění programu "Digitální Česko" - 2019 [online]. s. 28-29.

⁷¹ MV ČR. Klientsky orientovaná veřejná správa 2030: Koncepce rozvoje veřejné správy na období let 2021–2030 [online]. s.8.

rozděleny na 3 kategorie: „*IaaS (Infrastructure as a Service), PaaS (Platform as a Service), SaaS (Software as a Service)*“.⁷² Služby se člení na komerční a na státní část, které vyžadují určité úrovně zabezpečení. Státní část vyžaduje bezpečnostní zabezpečení 4 čili kritické, zatím co komerční služby vyžadují úroveň 1 až 3 (nízká až vysoká). Na základě konzultací byly připraveny materiály k veřejné zakázce, která 31. prosince 2019 odstartovala nákup cloudových systému pro komerční část.⁷³

7.3 Implementační plány za rok 2020

7.3.1 Katalog služeb

Obsahuje kompletní soupis služeb VS, které jsou poskytovány klientům prostřednictvím orgánů veřejné moci. Splnění tohoto cíle bylo velice podstatné, hlavně v oblasti služeb, které jsou vykonávány z úřední moci. V plnění se nadále pokračovalo i v roce 2021. Plán pro plnění digitalizace služeb byl stanoven vládou v únoru 2020.⁷⁴ Jednalo se zejména o služby, které nejsou uskutečnitelné v digitální podobě. V plánu katalogu nebyly zaznamenány žádné změny. Případné změny však mohou nastat, a to v případě novelizace právních předpisů.⁷⁵

7.3.2 Koncepční rozvoj Portálu občana

V listopadu roku 2020 bylo zaznamenáno okolo 70 tisíc uživatelů. Prostřednictvím datové schránky se přihlásilo přibližně 49 % uživatelů, 17 % pomocí elektronického občanského průkazu a dále prostřednictvím jednorázového přihlášení 34 %. Rozvoj Portálu občana by měl podle programu Digitální Česko pokračovat minimálně do roku 2024. Národní plán obnovy zapříčinil ohromný rozvoj aktivit, nové funkce u Portálu občana a federalizovaných portálu, které jsou na něj navázány.

V roce 2020 byly na Portálu občana dostupné služby např. výpis z živnostenského rejstříku, založení datové schránky nebo informace z katastru nemovitostí atd. Spuštěním mobilní aplikace Mobilní klíč eGovernmentu vydané MV se zařadilo mezi další významné milníky. Ten je dostupný pro platformy Android a iOS. Aplikace uživatelům umožňuje přihlášení do Datových schránek, ale také do

⁷² ÚŘAD VLÁDY ČR. Zpráva o plnění programu "Digitální Česko" - 2019 [online] s. 30.

⁷³ TAMTÉŽ s. 29-30.

⁷⁴ Příručka plánování digitalizace služeb veřejné správy ČR [online].

⁷⁵ ÚŘAD VLÁDY ČR. Zpráva o plnění programu "Digitální Česko" - 2020 [online]. s. 23.

dalších webových aplikací VS i bez vyplnění jména a hesla. Přihlášení se stalo jednodušším a rychlejším.⁷⁶

Dále byly připravovány další služby:

- **Nový portál veřejné správy** – v roce 2020 se pracovalo na celkové změně vizuální stránky portálu. Obsahuje informace, které jsou přehledné při řešení životních událostí, online dostupnost pro veškeré uživatele a nabídky online služeb jsou snadno pochopitelné.
- **Mobilní aplikace pro Portál občana** – na vývoji mobilní aplikace se začalo pracovat již v roce 2020, zpřístupněna byla až v první čtvrtletí 2021. Aplikace poskytuje služby Portálu VS a Portálu občana.
- **Zpřístupnění katalogu služeb veřejné správy** – v roce 2020 byl katalog připravován ke zveřejnění na Portálu veřejné správy. Dále se pracovalo na změně vzhledu katalogu.
- **Přihlášení mobilním klíčem přes NIA** – nová služba přibyla uživatelům v roce 2020 prostřednictvím Národní identitní autority, která umožňuje přihlášení do Portálu občana prostřednictvím mobilního klíče.
- **Platební brány veřejné správy** – Portál občana spolupracoval na realizaci online pilotní verze platebních bran.
- **Zobrazení části zdravotní dokumentace** – uživatelům Portálu občana byl na přelomu roku 2020 a 2021 umožněn přístup ke zdravotní dokumentaci. Jedná se o souhrn dokumentů jednotlivých pacientů, které jsou vedeny jednotlivými poskytovateli zdravotních služeb, kteří jsou připojeni k Národnímu kontaktnímu místu pro elektronické zdravotnictví.
- **Zobrazení údajů z registru silničních vozidel** – na rok 2021 byla připravována služba (prostřednictvím Portálu občana), která umožňuje uživatelům zobrazit seznam přihlášených vozidel, které jsou ve vlastnictví nebo provozu u fyzických nebo právnických osob. Po přihlášení naleznou uživatelé současně platné informace o vozidlech.
- **ePodání žádostí o nový řidičský průkaz po uplynutí platnosti stávajícího dokladu** – na rok 2021 bylo naplánováno spuštění elektronických žádostí o nový řidičský průkaz prostřednictvím Portálu

⁷⁶ ÚŘAD VLÁDY ČR. Zpráva o plnění programu "Digitální Česko" - 2020 [online]. s. 23-24.

občana. Přihlášení občané si zažádají o nový průkaz 90 dní před vypršení platnosti.⁷⁷

7.3.3 Implementace zákona o právu na digitální služby

Ve sbírce zákonů byl zveřejněn dne 26. února 2020 „zákon č. 49/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony“.⁷⁸

Realizace zákona probíhala po celý rok 2020, jelikož termín účinnosti byl stanoven již na 1. ledna 2021. Kromě zákona se také probíralo automatické zřízení datových schránek s použitím elektronické identifikace podle zákona č. 300/2008 Sb. o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. Účinnost byla naplánována na rok 2022.

Dne 17. ledna byl zveřejněn ve sbírce zákonů „zákon č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů“. Účinnost byla rozdělena do několika pásem. První pásmo bylo odstartováno 1. ledna 2020. Dále dne 18. února vláda předložila programové prohlášení na návrh zákona v Poslanecké sněmovně. S návrhem zákona přišly také změny u některých zákonů a současně sebou přinesl i zásadní změny. Dále byly vypracovány 4 naprosto nové vyhlášky:

- „Vyhláška č. 329/2020 Sb. o seznamu položek popisu informačního systému veřejné správy a soukromoprávního systému pro využívání údajů;
- Vyhláška č. 433/2020 Sb. o údajích vedených v katalogu cloud computingu;
- Vyhláška č. 515/2020 Sb. o struktuře informací zveřejňovaných o povinném subjektu a o osnově popisu úkonů vykonávaných v rámci agendy;
- Vyhláška č. 553/2020 Sb. Vyhláška o seznamu obecních úřadů a úřadů městských částí nebo městských obvodů, které jsou kontaktními místy veřejné správy“.⁷⁹

7.3.4 Bankovní identita

Spuštění bankovní identit bylo naplánováno na rok 2021, jednalo se o nejočekávanější projekt roku. Inspirace na projekt byla převzata od členských států

⁷⁷ ÚŘAD VLÁDY ČR. Zpráva o plnění programu "Digitální Česko" - 2020 [online]. s. 24-25.

⁷⁸ TAMTÉŽ s. 25-26.

⁷⁹ TAMTÉŽ s. 24-26.

EU. Bankovní identita byla navržena, tak aby se klienti mohli přihlásit pomocí stejného uživatelského jména a hesla nejen do internetového bankovníctví, do online služeb VS, ale také do jiných eSlužeb třetích stran. Z důvodu tohoto projektu, bylo nutné novelizovat „zákon č. 21/1992 Sb. o bankách“. Služba byla dostupná klientům od 1. ledna 2021. Ještě před spuštěním musely banky splnit akreditační program u MV, který ověřuje splnění veškerých požadavků, které jsou vyžadovány. Seznam udělených akreditací je dostupný na stránkách MV.^{80, 81}

7.3.5 GOV.CZ

V průběhu roku 2020 byly stránky www.gov.cz aktualizovány, a došlo tak ke znatelným úpravám portálu. Počátkem listopadu byla spuštěna nová microsite portálu a malou úpravou prošla i technická část webu. Stručný návod byl nabídnut jmenovitým uživatelům, ve kterém naleznou postup při registraci a využití Portálu občana. Dále byly odstraněny určité postupy a některé prvky. Jedním z aktualizovaných prvků bylo použití vyhledávače na portálu, který uživatele při použití přesměroval na jiný web. Do konce roku 2020 byly přidány i video návody pro uživatele.⁸²

7.3.6 Harmonizace Informačních koncepcí jednotlivých orgánů veřejné správy s Informační koncepcí České republiky

Harmonizace koncepcí je dána § 5a odst. 1 zákona č. 365/2000 Sb., ode dne nabytí jeho účinnosti dne 23. října 2000.⁸³

7.3.7 eGovernment Cloud

Pro informační systémy VS byla dne 1. srpna 2020 spolu s účinností zákona zahájena pravidla, která určují využívání cloud computingu dle „§ 6l zákona č. 365/2000 Sb. o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů“. ⁸⁴ Základní pravidla pro využívání cloud computingu: „Orgány veřejné

⁸⁰ ÚŘAD VLÁDY ČR. Zpráva o plnění programu "Digitální Česko" - 2020 [online]. s. 26-27.

⁸¹ MV ČR. *Seznam udělených akreditací* [online].

⁸² ÚŘAD VLÁDY ČR. Zpráva o plnění programu "Digitální Česko" - 2020 [online]. s. 27.

⁸³ TAMTÉŽ s. 27.

⁸⁴ § 6l zákona č. 365/2000 Sb. o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů. [online].

správy mohou používat výhradně cloud computingu, který musí splňovat požadavky podle § 6n: cloud computing je poskytován poskytovatelem státního cloudu nebo poskytovatelem zapsaným v kategorii cloud computingu; je poskytován ve vertikální nebo horizontální spolupráci podle právního předpisu upravujícího zadání veřejných zakázek nebo je poskytován v rámci obecné výjimky z povinnosti zadat veřejnou zakázku v zadávacím řízení podle právního předpisu upravujícího zadávání veřejných zakázek. V případě, že cloud computing, který je využíván orgánem VS přestane splňovat podmínky, je nutné, aby orgán VS ukončil používání, a to nejpozději do 12 měsíců od ode dne zjištění této skutečnosti. Mezi orgánem VS a poskytovatelem cloud computingu je uzavřena smlouva na základě, které je vymezené využívání cloud computing orgánem VS.“⁸⁵

Pravidla nařizují povinné zapisování do katalogu služeb poskytovatelů. Zapisují se nabídky, poptávky a využití služeb. Postup zápisu upravuje „*Metodický pokyn pro práci s katalogem cloud computingu a katalogem služeb cloud computingu*“, který publikovalo MV.⁸⁶ Legislativní úprava cloud computingu nebyla dostatečná. Vznikl proto pozměňovací návrh, který by měl nedostatky „*zákona č. 365/2000 Sb. o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů*“, k 1. srpnu řádně doplnit a upravit. Dále byly spuštěny práce, které se týkaly vyhlášek k „*zákonů č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a zákona č. 181/2014 Sb. o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů*“.

Za rok 2020 nedocházelo k plnění „*usnesení vlády č. 749/2018 Sb., o souhrnné analytické zprávě, výstupu Fáze I. projektu Příprava vybudování eGovernment cloudu*“. Oblast a činnost cloud computingu zajišťovali externí specialisté. Nákup služeb byl financován prostřednictvím programu digitální Česko.

Z důvodu pandemie Covid-19 se pro výkon práce ve státní a veřejné správě začaly více používat moderní technologie. Sdílení dokumentů a videokonferencí byly nejčastěji řešeny pomocí cloud computingu. Pomocí těchto moderních technologií se služby domácnostem a firmám nemusely zcela omezit. Provoz státní a veřejné správy byl přes všechna úskalí plynulý, i tak se neobešel bez menších omezení.⁸⁷

⁸⁵ § 6l zákona č. 365/2000 Sb. o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů. [online].

⁸⁶ MV ČR. Metodický pokyn pro práci s katalogem cloud computingu a katalogem služeb cloud computingu. [online].

⁸⁷ ÚŘAD VLÁDY ČR. Zpráva o plnění programu "Digitální Česko" - 2020 [online]. s. 28-30.

7.3.8 eJustice

Digitalizace justice je uvedena v resortní strategii eJustice 2016-2020. Cílem strategie byla efektivní činnost organizačních složek justice. Dále zajistit její přehlednost, srozumitelnost a funkčnost ze strany státu. Stejně jako v minulém roce je při digitální transformaci potřeba zajistit přívětivou legislativu a kybernetickou bezpečnost. Bylo tedy potřeba začlenit útvary, které se budou podílet na přípravě přívětivé legislativy. Tento proces se stal nedílnou součástí při řízení projektu, tak aby mohl včas reagovat na legislativní změny ČR a EU. Dalším tématem je kybernetická bezpečnost. Ta by zajištěna pomocí decentralizovaných systémů, která jsou finančně náročná. Hlavním tématem roku 2020 byla centralizace na úrovni justičních datových center. Do budoucna byl naplánován přechod na cloudová řešení. Dále proběhlo ohlášení veřejné zakázky eJustice 2020, o kterou se ucházeli tři dodavatelé. Uchazeči mohli podat nabídky přibližně do třech měsíců a již ke konci roku proběhlo podepsání smlouvy.⁸⁸

7.4 Implementační plány za rok 2021

7.4.1 Katalog služeb

Obsahuje kompletní soupis služeb VS, které jsou poskytovány klientům prostřednictvím orgánů veřejné moci. Pro katalog služeb bylo stanoveno datum 1. února 2025, které určil „zákon č. 12/2020 Sb. o právu na digitální služby a o změně některých zákonů“, od tohoto data by se měly poskytovat takřka veškeré služby VS digitálně. Stejně jako v roce 2020 ani na tento rok nebyly naplánovány žádné změny ve struktuře katalogu. V katalogu bylo evidováno 90 % služeb VS. V roce 2021 obsahoval katalog 5964 služeb (počet služeb se skládal z 23836 úkonů). Uživatelé služeb mohli na doméně gov.cz nalézt až 1600 návodů. Návody o službách obsahují informace např. kde službu vyřídit, jaké podklady a dokumenty jsou zapotřebí, lhůty, poplatky a jiné. Na rok 2022 byly připravovány další části digitalizace, které měly proběhnout v deseti agendách jednalo se např. o matriky, rejstřík testů, registrované partnerství a jiné.⁸⁹

⁸⁸ ÚŘAD VLÁDY ČR. Zpráva o plnění programu "Digitální Česko" - 2020 [online]. s. 30-31.

⁸⁹ ÚŘAD VLÁDY ČR. Zpráva o plnění programu "Digitální Česko" - 2021 [online]. s. 22.

7.4.2 Konceptní rozvoj Portálu občana a Portálu veřejné správy

V listopadu roku 2021 bylo zaznamenáno 290 tisíc uživatelů (jednalo se o roční nárůst 300 %). Portál občana poskytoval v daném roce služby převážně většiny úřadů, ale také služby obcí a Oborové zdravotní pojišťovny. Kromě zveřejnění nových služeb na Portál občana se v roce 2021 digitalizace zaměřila také na vytvoření srozumitelného a přehledného portálu pro uživatele. Kompletně byla vytvořena nová vizuální stránka portálu. Nově se také mohou uživatelé přihlašovat do Portálu občana za pomoci Národní identitní autority anebo bankovní identity. Národní plán obnovy se podílel na rozvoji aktivit Portálu občana.⁹⁰

Nově vytvořené služby a funkcionality:

- Podání online žádosti o výměně řidičského průkazu, včetně notifikací před vypršením platnosti dokladu.
- Spuštění nových webových stránek chciidentitu.gov.cz a chcidatovku.cz
- Spuštění portálu dovolená2021.cz (v souvislosti s pandemií Covid-19).
- Vytvoření nové webové stránky pro přihlášení do Portálu občana.
- Rychlé přihlášení do datových schránek a jiných aplikací VS za pomoci aplikace Mobilní klíč eGovernmentu.
- Vylepšení vizuální stránky mobilní aplikace Portálu občana, ale také rozvoj webu Gov.cz.⁹¹

7.4.3 Implementace zákona o právu na digitální služby

I v roce 2021 postupovaly práce na implementaci zákona, a to především v souvislosti s Katalogem služeb v návaznosti na programové prohlášení ze dne 18. února 2020. Přijetí tohoto zákona pomohlo odbourat legislativní bariéry, které ovlivňovaly orgány veřejné moci v oblasti digitalizace. Zákon tak zefektivnil a zjednodušil průběh digitalizace. Dříve se počítalo s tím, že legislativa bude zaměřena na úkony, které se musejí vykonávat fyzicky. Proto bylo nezbytné vytvořit základy legislativního prostředí, které bude přímo podporovat chod digitalizace. Zásadní změny, které sebou zákon přinesl je např. rozšíření zřízení

⁹⁰ ÚŘAD VLÁDY ČR. Zpráva o plnění programu "Digitální Česko" - 2021 [online]. s. 23.

⁹¹ TAMTÉŽ s. 23.

datových schránek pro fyzické osoby, osvědčení elektronických systémů spisových služeb aj.⁹²

7.4.4 Bankovní identita

Jak již bylo dříve zmíněno projekt bankovní identity byl uveden do chodu v roce 2021 a zpřístupnil digitální služby státu až 6,5 milionu občanům. Klienti nyní mohou používat stejné přihlašovací údaje pro internetové bankovníctví, pro přihlášení do online služeb VS, ale také do služeb třetích stran. Již od roku 2020 banky povinně absolvují akreditační proces u MV. Tímto procesem a implementací prošlo v roce 2021 již 6 bankovních institucí.⁹³

7.4.5 MojeID

Od roku 2021 je certifikovanou službou se zárukou na úrovni „vysoká“. Služba je garantována státem. Jedná se o první poskytovanou službu na této úrovni. MojeID slouží k ověření uživatelů při přihlášení do internetových služeb nebo do aplikací.⁹⁴

7.4.6 Příprava a implementace digitalizační části Národního plánu obnovy

V roce 2021 programový tým Digitální Česko zahájil přípravy na komponenty pro ČR:

- „*Digitální služby pro občany a firmy*;
- *Digitální systémy veřejné správy do Národního plánu obnovy*“.⁹⁵

Prostřednictvím Katalogu záměrů bylo vybráno ve spolupráci s gestory přibližně 100 projektů.⁹⁶

7.4.7 eGovernment Cloud

Plnění „*vládního usnesení č. 749/2018 Sb., o souhrnné analytické zprávě, výstupu Fáze I. projektu Příprava vybudování eGovernment cloudu*“ bylo prodlouženo z důvodu nedostatku personální kapacit do 31. prosince 2021 (mělo se jednat o poslední prodloužení). V rámci pravidel stanovených „*zákonem č. 365/2000 Sb. o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů*“ MV

⁹² ÚŘAD VLÁDY ČR. Zpráva o plnění programu "Digitální Česko" - 2021 [online]. s. 23-24.

⁹³ TAMTÉŽ s. 24-25.

⁹⁴ TAMTÉŽ s. 25.

⁹⁵ TAMTÉŽ s. 28.

⁹⁶ TAMTÉŽ s. 28.

vypracovalo a zveřejnilo „*Metodický pokyn pro práci s katalogem cloud computingu a katalogem služeb cloud computingu*“,⁹⁷ jak zapisovat služby do cloud computingu. V roce 2021 bylo v katalogu cloud computingu zaznamenáno přibližně 50 nabídek od jeho poskytovatelů, kteří nabízejí bezmála nikoli tisíc služeb pro orgány VS. Dále byl vypracován popis funkcionalit informačního systému v rámci cloud computingu a hledaly se způsoby pro jeho uskutečnění. Pro vývoj systému bylo zajištěno financování z Národního plánu obnovy. K naplnění vládního usnesení byla připravena doporučení k přijetí, protože právní úprava regulace cloud computingu vykazovala od 1. srpna 2020 jisté nedostatky. Nedokonalosti „*zákona č. 365/2000 Sb. o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů*“ jsou doplněny a upraveny pozměňovacím návrhem podle „*zákona č. 261/2021 Sb. kterým se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci*“. Novelizace je účinná od 1. září 2021, tím vznikl funkční právní rámec pro cloud computing v ČR. V souvislosti s novelizací byly zahájeny práce spojené s dalšími právními předpisy:

- „*Zákon č. 365/2000 Sb. o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů*;
- *Zákon č. 181/2014 Sb. o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů*;
- *Vyhláška č. 315/2021 Sb. o bezpečnostních úrovních pro využívání cloud computingu orgány veřejné moci*“.

Na průběh roku 2022 byly naplánovány další prováděcí právní předpisy.

⁹⁷ MV ČR. Metodický pokyn pro práci s katalogem cloud computingu a katalogem služeb cloud computingu. [online].

7.5 Shrnutí

V roce 2018 započala příprava na digitálně přívětivou legislativu. Přípravovaný návrh zákon o právu na digitální služby má více podpořit digitální prostředí a zaměřit se zejména na občany ČR. Spolu s návrhem byly předloženy i další zákony, které vyžadovaly legislativní úpravu v oblasti eGovernmentu. V následujícím období 5 let jsou naplánovány novelizace zákonů, které úzce souvisí s digitální legislativou.

V roce 2019 se začal projednávat zákon o právu na digitální službu. Dále byl spuštěn Portál občana, jehož základní funkce se podle strategie Digitální Česko budou budovat až do roku 2024. Také jsme zaznamenali rozvoj v oblasti eGovernmentu jednak při přípravách na vytvoření projektu eGovernment cloud, ale také při vytvoření návrhu na projekt bankovní identita. Stát se zaměřil na elektronizaci justice a také vytvořil 4 nové navazující dokumenty na IKČR. Také odstartovaly přípravy systému na Digitální technické mapy krajů a Digitální mapy veřejné správy. V neposlední řadě byl vytvořen katalog pro digitální vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů, který obsahuje vysvětlení prvků eGovernmentu. Realizace zákona a katalogu služeb probíhala po celý rok 2020. Ve srovnání s rokem 2019 Portál občana zaznamenal vyšší návštěvnost. Uživatelé se také mohli těšit na nově připravované služby pro rok 2021. Dále probíhaly přípravy na spuštění projektu bankovní identita a u eJustice byl naplánován přechod na cloudová řešení. I v tomto roce bylo zaznamenáno, že v oblasti eGovernmentu opět nedocházelo k plnění vládního usnesení. I když nedocházelo k plnění, byl zaznamenán nárůst používání moderních technologií pro výkon práce z důvodu pandemie Covid-19, který byl řešen nejčastěji za pomoci cloud computingu. Také probíhaly práce na novelizaci „zákon č. 365/2000 Sb. o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů“ pro funkční právní rámec cloud computingu. V průběhu roku byly aktualizovány stránky gov.cz, na kterých mohou uživatelé nalézt návody služeb od registrace až po využití služeb. V roce 2021 bylo v Katalogu služeb evidováno okolo 90 % služeb (na rok 2022 byly připravovány další části digitalizace). Zavedením zákona o právu na digitální službu byl zjednodušen proces digitalizace. Zákon přinesl změny jako např. rozšíření zřizovat datové schránky i fyzickým osobám atd. Dále byl spuštěn projekt Bankovní identita, který uživatelům umožňuje přihlásit se do bankovních služeb, online služeb VS a dalších služeb

třetích stran za pomoci stejných přihlašovacích údajů. Další projekt, který byl spuštěn byla služba MojeID, která slouží k ověření při přihlášení uživatelů do internetových služeb nebo aplikací. Portál občana opět zaznamenal skokový nárůst uživatelů a nově byly spuštěny další služby. Od roku 2021 se uživatelé mohou přihlašovat do Portálu občana za pomoci bankovní identity. V oblasti eGovernment Cloud jsme zaznamenali i tento rok posunutí plnění vládního programu. Byl novelizován „zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů“, tím vznikl funkční právní rámec pro cloud computing. Na rok 2022 byly naplánovány přípravy na novelizace dalších zákonů spojených s touto oblastí.

8 Kybernetický prostor a bezpečnost ČR

8.1 Kybernetický prostor

Za rok 2015 v ČR přispěla internetová ekonomika k hrubému domácímu produktu 4,13 %. Internetová ekonomika zaznamenala mezi lety 2011 a 2015 nárůst o 15 % tzn. z 164 mld. Kč na 188 mld. Kč, kdy největší peněžní podíl příspěvku odevzdal sektor informačních a komunikačních technologií (ICT). Pokud by internetová ekonomika ČR měla tempo nárůstu od roku 2019 stejné, jako v předchozích letech, je pravděpodobné, že by peněžní nárůst mohl být až 261 mld. Kč. Lze se také opírat o údaje z českých domácností u kterých bylo zjištěno, že až 80% z nich má přístup k internetu. Dále bylo v roce 2015 u českých podniků zaznamenáno až 98% připojení k internetu. Tento nárůst spočívá ve faktu, že téměř 40 % zaměstnanců v ČR pracuje s počítačem, který má připojení k internetu. Dále se zvyšuje zájem o internetové služby jako je např. internetové bankovníctví či nákupy přes internet, které využívá 52 % českých uživatelů internetu. Informační a komunikační technologie výrazně přispívají do společnosti a otevírají dveře nejen podnikům pro zvýšení efektivity výroby, ale také běžným uživatelům, kterým je nabízen stále větší počet elektronických služeb. Do značné míry začínáme být na užívání těchto technologií závislí a s přibývajícím rozvojem technologií se závislost začne zaručeně navyšovat.⁹⁸

8.2 Kybernetická bezpečnost

Případné hrozby, které by mohly hrozit ČR vznikají při případném narušení či zneužití kybernetického prostoru. Stávající funkčnost české společnosti může být vlivem hrozeb ovlivněna či zásadně ohrožena. Kybernetická bezpečnost by měla být pro ČR na prvním místě z důvodu již probíhající digitalizace služeb a domácích podniků. Stát tedy musí dbát na zajištění kybernetické bezpečnosti u vznikajících systémů, v opačném případě riskuje odcizení dat a informací, které neoprávněně získá třetí strana. Kybernetickou bezpečnost veřejných webových stránek, poskytovaných v daných státech občanům, vyhodnotil eGovernment Benchmark 2018 Evropské komise takto: ČR získala v hodnocení 30 %. Např. Švédsko a Nizozemí v hodnocení dosáhlo až 58 %, i tak si oproti dalším státům nevedeme v

⁹⁸ BOKŠA, Michal; BOKŠOVÁ, Jiřina; HORÁK, Josef; PAVLICA, Karel; STROUHAL, Jiří; ŠAROCH, Stanislav. Digitální Česko v digitální Evropě. Mladá Boleslav : Škoda Auto Vysoká škola o.p.s, 2019, s. 145-146.

kybernetické bezpečnosti vůbec špatně. Je pravda, že by ČR mohla být pečlivější, ale i tak jsme se relativně umístili na vysoké úrovni zabezpečení webových stránek. V jiných případech výsledky studie prokázali, že z prověřených 3500 stránek v EU prošlo základním bezpečnostním testem méně než 10 %.⁹⁹

8.3 Kybernetické hrozby, útoky a vývojová tendence

Tempo kybernetických hrozeb a útoků roste nesmírnou rychlostí. Za únor 2019 bylo zaznamenáno skoro 700 mil. odcizených souborů třetí stranou. Výsledek záznamů odcizených souborů se odvíjí pouze z nahlášených či zveřejněných dat. Lze tedy předpokládat, že číslo zcizených souborů by mohlo být ve skutečnosti vyšší, než uvádí zaznamenaná data. Podle analýzy od společnosti Redware z roku 2017–2018 kybernetickým útokům čelí denně či týdně až čtvrtina společností a firem. Tyto záznamy se vztahují ke kybernetickým útokům na globální úrovni. ČR nedosahuje takových vysokých hodnot i přesto je analýza alarmující.

Odolnost státu vůči kybernetickým útokům závisí také na firmách, které by měly být schopné a odolné ubránit se útokům třetí strany. Stát má určité vazby na infrastrukturní zdroje, které poskytuje privátní sektor. A tak by měl stát úzce spolupracovat na kybernetické bezpečnosti i se soukromým sektorem. Aby mohla spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem fungovat, je důležité vytvořit platformu, která bude vhodná ke spolupráci s domácími firmami a společnostmi. Hlavním tématem spolupráce by měly být především věnovány strategickým oblastem státu.¹⁰⁰

8.3.1 Původci útoků

Vládní komunikační ústředí Velké Británie (Government Communication Headquarters – GCHQ) je rozdělila takto:

- 1. Kybernetičtí zločinci** – se zaměřují na získání/kompromitaci informací, se kterými dále obchodují. Zcizené informace používají jako předmět k vydírání nebo k ransomware (jedná se o vyděračský program, který uložená data v počítačovém systému zablokuje nebo zašifruje, následně

⁹⁹ BOKŠA, Michal; BOKŠOVÁ, Jiřina; HORÁK, Josef; PAVLICA, Karel; STROUHAL, Jiří; ŠAROCH, Stanislav. Digitální Česko v digitální Evropě. Mladá Boleslav: Škoda Auto Vysoká škola o.p.s, 2019, s. 146.

¹⁰⁰ TAMTÉŽ s. 147.

kybernetický zločinec s obětí útoku vyjednává o finanční částce, kterou požaduje zaplatit za obnovení přístupu počítačových dat).¹⁰¹

2. **Průmyslová konkurence či cizí zpravodajské služby** – zaměřují se na získání/kompromitaci informací ze strategických odvětví státu (např. odvětví obrany, bankovníctví, logistiky, zdravotnictví a energetiky).
3. **Hackery** – jsou lidé nebo programátoři, kteří mají velmi dobré znalosti v úpravách a konstrukcích operačních systémů počítačů, jejichž sítě napadají pro vlastní záliby.
4. **Haktivisty** – jedná se o skupiny, které jsou nějakým způsobem motivovány ke zcizení informací v rámci politiky či ideologie.
5. **Zaměstnanci** – kteří obdrží přístupová hesla či osobní kontakty, které mohou dále zneužít ve svůj nebo cizí prospěch, a tím být značně nebezpeční.¹⁰²

Kategorie se mohou v různých případech překrývat či mohou být mezi sebou provázány. Ke kybernetickým útokům dochází v poslední letech velmi často, podílí se na nich větší část společnosti, nehledě na jejich původce. Dostupnost potřebných softwarů umožňuje nárůst útoků. Společnost může efektivněji využívat potřebné nástroje/SW, protože jejich technická náročnost není tak vysoká. Ještě před několika lety byla technická dovednost rozšířena pouze mezi malou skupinou nadaných jednotlivců, nyní je dostupná pro běžné uživatele ICT.¹⁰³

V dnešní době není celá řada firem schopna zabránit hrozbám 4. generace (jedná se o kybernetické útoky zaznamenané okolo roku 2010) nebo útokům 5. generace (kybernetické útoky zaznamenané okolo roku 2017). I tak můžeme většinu kybernetickým útoků zabránit pomocí kvalitních antivirových programů a jejich pravidelnému updatování. Aktualizace antivirových SW by měly být zařazena mezi povinné prvky ochrany proti útokům. Ačkoliv je splnění tohoto povinného prvku velice jednoduchou záležitostí, ve většině případů je často opomíjen (např. u soukromých osob a malých podniků, kteří nemusí mít dostatek peněžních prostředků). Pokud by každý dodržoval aktualizaci SW mohly by se útoky odhadem

¹⁰¹ Ransomware [online].

¹⁰² BOKŠA, Michal; BOKŠOVÁ, Jiřina; HORÁK, Josef; PAVLICA, Karel; STROUHAL, Jiří; ŠAROCH, Stanislav. Digitální Česko v digitální Evropě. Mladá Boleslav: Škoda Auto Vysoká škola o.p.s, 2019, s. 147-148.

¹⁰³ TAMTÉŽ s. 148.

snížit až o 80 %. Mezi další důležité body patří také nastavení kontrolního mechanismu, který bude mít za úkol zjistit, zda všichni bez výjimek dodržují povinné aktualizace bezpečnostních SW. Pochybení se nemusí projevit pouze na straně neaktualizovaných antivirových programů, ale také na straně člověka. Podle Evropské komise byl lidský faktor zaznamenán jako příčina narušení bezpečnosti v 95 % případů. Z tohoto důvodu by měli být zejména zaměstnanci státní správy vyškoleni ohledně možných kybernetických útoků. Dále by měli být ve vstupním kurzu seznámeni, jak správně zacházet s pracovním počítačem. Pro zvýšení kybernetické bezpečnosti by měli být zaměstnanci alespoň jednou ročně přeškoleni. Většina aktuálních kybernetických hrozeb by mohla být v konečném výsledku úspěšně odstraněna, pokud budeme důsledně kontrolovat tyto dva klíčové faktory.¹⁰⁴

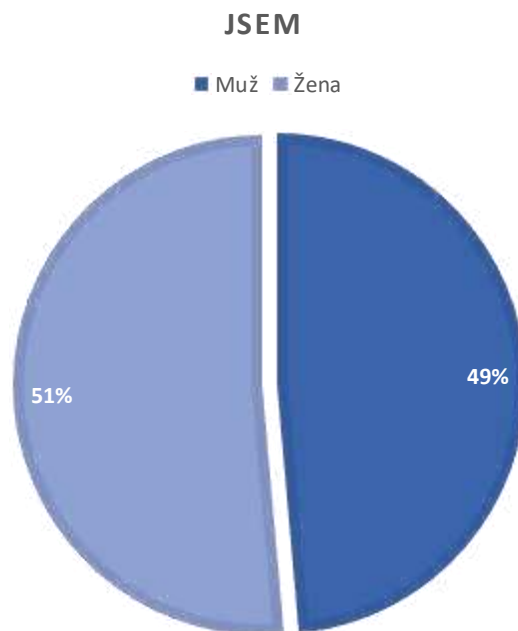
¹⁰⁴ BOKŠA, Michal; BOKŠOVÁ, Jiřina; HORÁK, Josef; PAVLICA, Karel; STROUHAL, Jiří; ŠAROCH, Stanislav. Digitální Česko v digitální Evropě. Mladá Boleslav: Škoda Auto Vysoká škola o.p.s, 2019, s. 148-149.

9 Veřejný průzkum

Následující kapitola je věnována vyhodnocení veřejného průzkumu občanů ČR. Do veřejného průzkumu se aktivně zapojilo celkem 142 respondentů z toho 69 mužů a 73 žen. Odkaz na dotazník byl zveřejněn na sociálních sítí (Facebook a Instagram). Dále byl dotazník rozeslán mým rodinným příslušníkům a přátelům, kteří byli požádáni o sdílení odkazu na dotazník dalším respondentům. Cílem tohoto průzkumu je vyhodnocení dotazníku, jak respondenti přistupují k postupujícím digitálním změnám.

Otázka č. 1 Jste muž nebo žena?

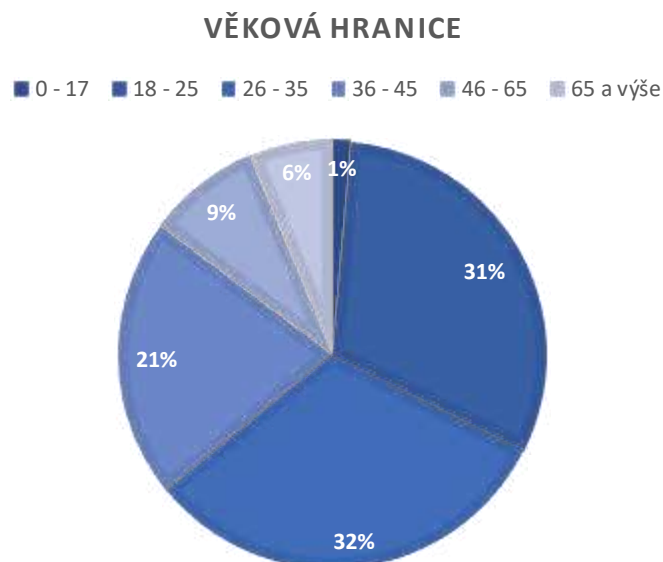
Celkem se zúčastnilo 142 respondentů z toho 69 mužů a 73 žen

Graf č. 1: Pohlaví respondentů

Otázka č. 2 Věk respondentů?

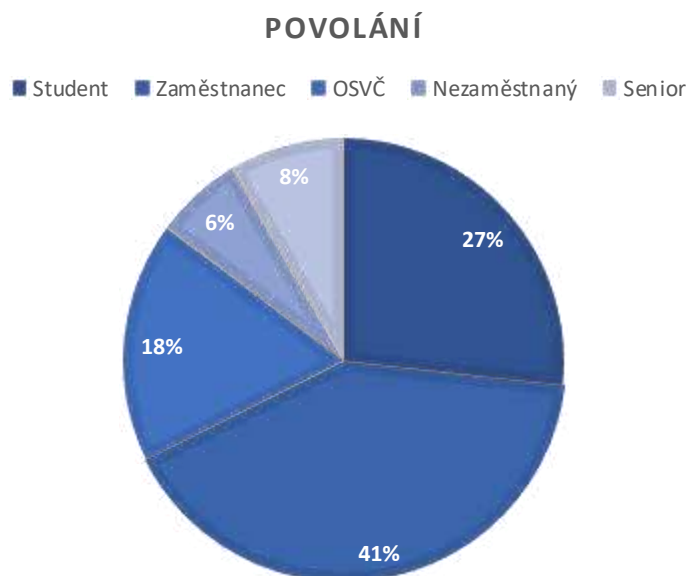
Z celkového počtu dotázaných bylo zaznamenáno v kategorii 0-17 let 2 odpovědi, v kategorii 18-25 let 44 odpovědi, v kategorii 26-35 let 45 odpovědi, v kategorii 36-45 let 30 odpovědi, 46-65 let 12 odpovědi a v kategorii 65 a výše bylo zaznamenáno 9 odpovědi.

Graf č. 2: Věková hranice

Otázka č. 3 Povolání?

Průzkumu se zúčastnilo 58 zaměstnanců, 38 studentů, 25 osob samostatně výdělečně činných (OSVČ), 12 seniorů a 9 nezaměstnaných.

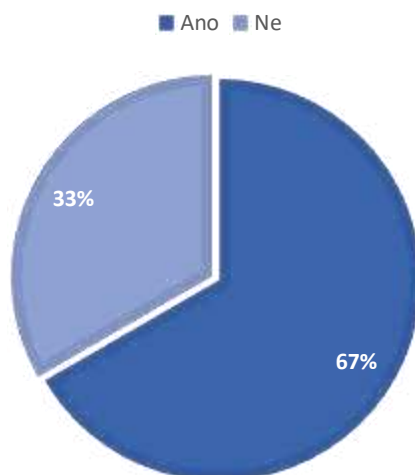

Graf č. 3: Socioekonomický status

Otázka č. 4 Zajímáte se o tematiku digitální Česko?

Více než 50 % dotázaných se zajímá o digitální transformaci v ČR. Na otázku odpovědělo ano 94 respondentů a ne 47 respondentů.

ZAJÍMÁTE SE O TÉMATIKU DIGITÁLNÍ ČESKO?

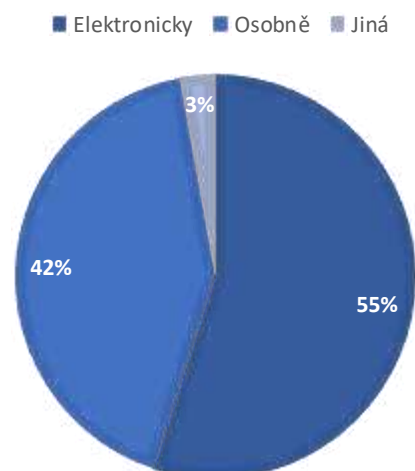

Graf č. 4: Téma digitální Česko

Otázka č. 5 Jakým způsobem komunikujete s úřady?

Respondenti spíše upřednostňují komunikaci s úřady elektronicky (tj. 78 dotázaných), i tak valná většina respondentů dává stále přednost komunikovat s úřady osobně. Jedná se o 60 dotázaných. Zbylí 4 respondenti uvedli, že za ně komunikují jejich zákonní zástupci.

JAKÝM ZPŮSOBEM KOMUNIKUJETE S ÚŘADY?

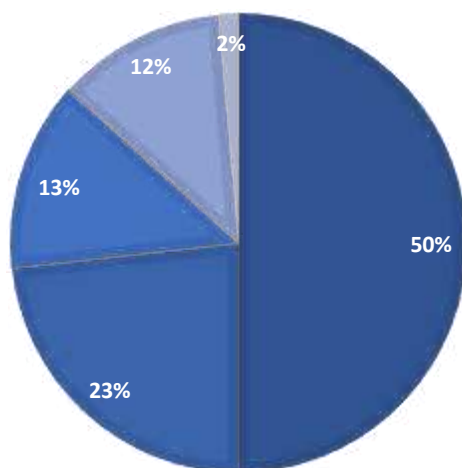
Graf č. 5: Způsob komunikace s úřady

Otázka č. 6 Jak často komunikujete s úřady?

Nejčastější z uvedených odpovědí byla komunikace s úřady alespoň jednou do roka, jednalo se o 71 respondentů. Alespoň jednou do měsíce komunikuje 33 dotázaných. Alespoň šestkrát do měsíce komunikuje 19 dotázaných. Alespoň třikrát do měsíce komunikuje 17 z oslovených. 2 respondenti uvedli, že komunikují s úřady jednou do týdne. Ti, kteří komunikují více jak jednou do roka jsou podle vyplněného dotazníku převážně OSVČ a zaměstnanci.

JAK ČASTO KOMUNIKUJETE S ÚŘADY?

■ Alespoň jednou do roka ■ Alespoň jedenkrát za měsíc ■ Alespoň šestkrát za měsíc
■ Alespoň třikrát za měsíc ■ Jiná

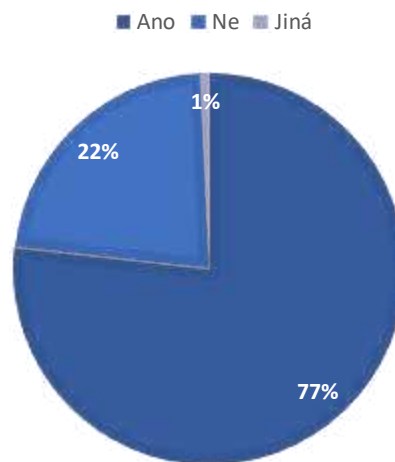

Graf č. 6: Komunikace s úřady – časové rozpětí

Otázka č. 7 Máte důvěru v elektronické podání? (komunikace)

109 dotázaných má důvěru v elektronické podání i přesto většina z nich spíše upřednostňuje osobní komunikaci s úřady (viz otázka č. 5). Pouze 32 z 142 respondentů nemá důvěru v elektronickou komunikaci. Nejčastěji takto odpověděli lidé, kterým bylo 45 a více let. Může se jednat o respondenty, kteří nemusí rozumět moderním technologiím jako dnešní generace, a proto odpověděli negativně. Pouze jeden z dotázaných odpověděl, že má poloviční důvěru.

**MÁTE DŮVĚRU V ELEKTRONICKÉ PODÁNÍ?
(KOMUNIKACE)**

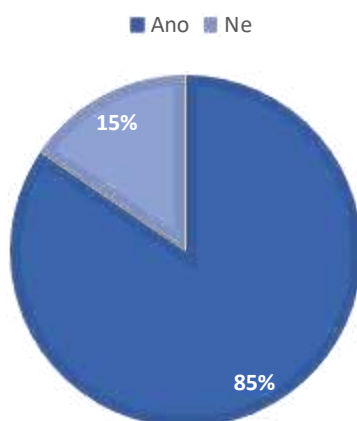

Graf č. 7: Elektronické podání

Otázka č. 8 Poskytujete často své osobní údaje?

Oslovení respondenti jsou spíše obezřetní, protože 57 z dotázaných poskytují své osobní údaje pouze jednou do roka. Dalších 52 respondentů poskytují osobní údaje alespoň jednou do měsíce. 22 respondentů odpovědělo že poskytují údaje alespoň třikrát do měsíce a 11 respondentů alespoň třikrát do měsíce.

MÁTE DŮVĚRU V ZABEZPEČENÍ POSKYTNUTÝCH INFORMACÍ?

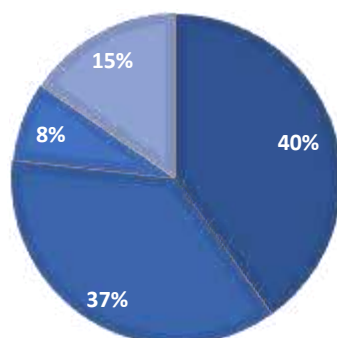
Graf č. 8: Poskytování osobních údajů

Otázka č. 9 Máte důvěru v zabezpečení poskytnutých informací?

Tato otázka má návaznost na předchozí otázku č. 8. Ze 144 oslovených respondentů odpovědělo 120 dotázaných, že mají důvěru v zabezpečení poskytnutých informací. Pouze 22 respondentů se mohou obávat případného zneužití dat či kybernetických útoků.

POSKYTUJETE ČASTO SVÉ OSOBNÍ ÚDAJE?

- Alespoň jednou do roka
- Alespoň jedenkrát za měsíc
- Alespoň šetkrát za měsíc
- Alespoň třikrát za měsíc

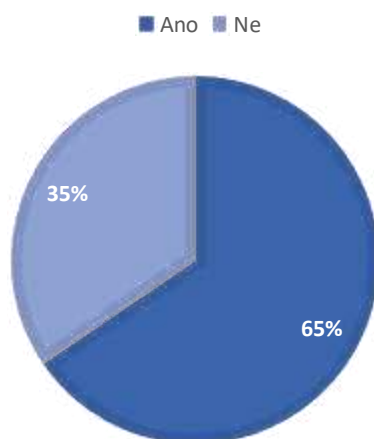

Graf č. 9: Důvěra v zabezpečení informací

Otázka č. 10 Jste uživateli Portálu občana?

93 dotázaných osob odpovědělo, že jsou uživateli Portálu občana a zbylých 49 respondentů odpovědělo záporně. Ti, kteří jsou uživateli služeb šetří čas i peníze, které by museli vynaložit při osobním kontaktu s úřady.

JSTE UŽIVATELI PORTÁLU OBČANA?

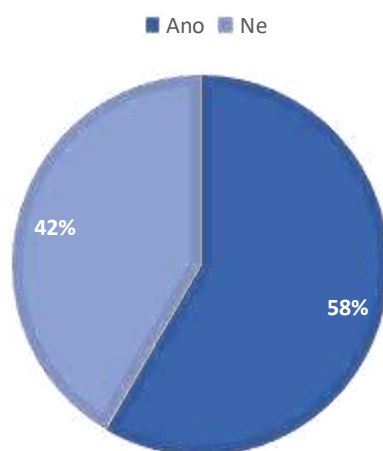

Graf č. 10: Uživatelé Portálu občana

Otázka č. 11 Jste vlastníkem datové schránky?

Datovou schránku má zřízeno 83 respondentů a 59 dotázaných nevlastní datovou schránku. Opět se může jednat o lidi, kteří nejsou technicky zdatní a nevěděli by jak datovou schránku ovládat anebo jsou to lidé, kteří nekomunikují s úřady tak často. a proto by se jim zřízení datové schránky nevyplatilo.

JSTE VLASTNÍKEM DATOVÉ SCHRÁNKY?

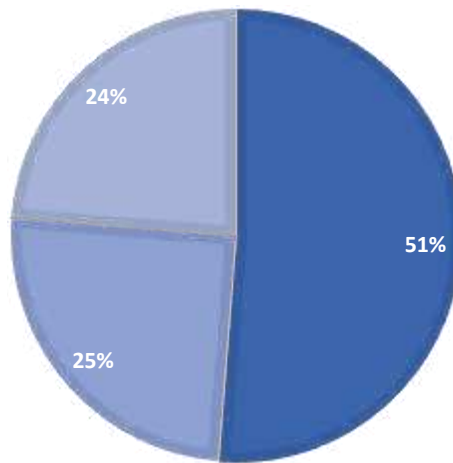
Graf č. 11: Vlastnictví Datové schránky

Otázka č. 12 Jste vlastníkem datové schránky jako soukromá osoba nebo podnikající fyzická osoba?

Tato otázka je vyhodnocena v návaznosti na otázku č. 11. 44 respondentů uvedlo, že jsou vlastníkem jako soukromá osoba. Jako podnikající fyzická osoba vlastní datovou schránku 20 respondentů. Dalších 19 dotázaných odpovědělo, že jsou vlastníky obou datových schránek, tj. jako soukromá osoba a fyzická podnikající osoba.

JSTE VLASTNÍKEM DATOVÉ SCHRÁNKY JAKO SOUKROMÁ OSOBA NEBO PODNIKAJÍCÍ FYZICKÁ OSOBA?

■ Soukromá osoba ■ Vlastním obě ■ Podnikající fyzická osoba

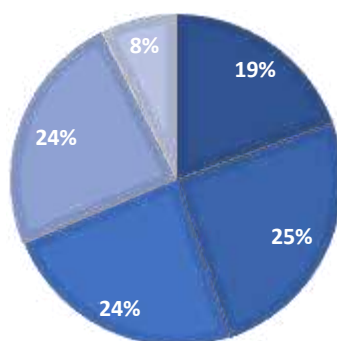
Graf č. 12: Druhy vlastníků Datové schránky

Otázka č. 13 Uvažovali byste o zřízení datové schránky?

V předchozí otázce jsme mluvili o respondentech, kteří jsou vlastníky datové schránky/schránek. Tato otázka je tedy zaměřena na osoby, které nevlastní datovou schránku. 13 respondentů by si zřídilo datovou schránku a dalších 17 se přiklání k jejímu založení. 16 respondentů si datovou schránku nezaloží a 16 se přiklání k možnosti, že si pravděpodobně datovou schránku nezřídí. Zbýlých 5 respondentů odpovědělo, že neví.

UVAŽOVALI BYSTE O ZŘÍZENÍ DATOVÉ SCHRÁNKY?

■ Ano ■ Spíše Ano ■ Ne ■ Spíše Ne ■ Nevím

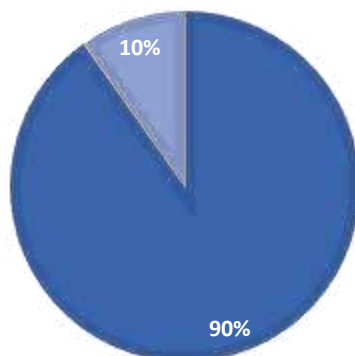
Graf č. 13: Zřízení Datové schránky

Otázka č. 14 Jste obeznámeni s nařízením GDPR?

128 respondentů je obeznámen s nařízením GDPR a zbylých 14 odpovědělo že nejsou seznámeni s úplným zněním zákona o ochraně osobních údajů.

JSTE OBEZNÁMENI S NAŘÍZENÍM GDPR?

■ Ano ■ Ne

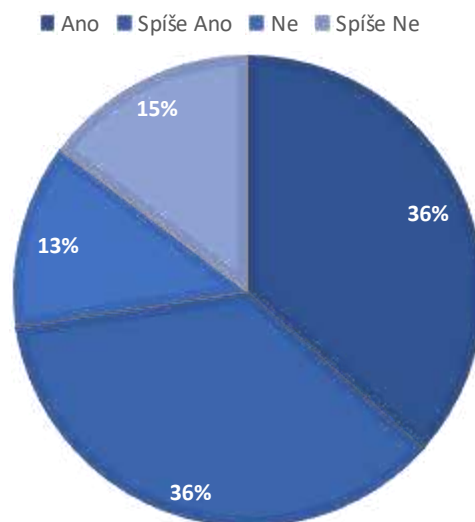

Graf č. 14: Nařízení o ochraně osobních údajů

Otázka č. 15 Myslíte si, že jsou vaše osobní data v elektronické podobě státem dostatečně chráněna?

Pokud stát zajišťuje uživatelům elektronické služby veřejné správy, měl by být také schopen zabezpečit data a osobní údaje, které jim uživatelé poskytnou. 52 respondentů odpovědělo, že jsou data dostatečně chráněna a dalších 51 odpovědělo na otázku spíše ano. Více jak polovina dotázaných důvěřuje zabezpečujícímu systému dat státu. 21 respondentů spíše nedůvěřuje a zbylých 18 nedůvěřuje systému zabezpečení. Respondenti se mohou např. obávat zásahu do soukromí v případě úniku dat.

MYSLÍTE SI, ŽE JSOU VAŠE OSOBNÍ DATA V ELEKTRONICKÉ PODOBĚ STÁTEM DOSTATEČNĚ CHRÁNĚNA?

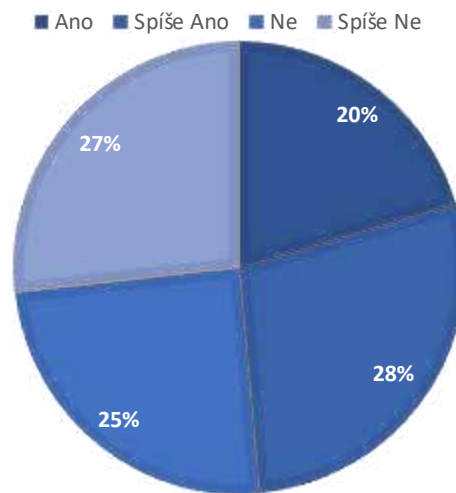

Graf č. 15: Důvěra ve zpracovatele

Otázka č. 16 Myslíte si, že jsou občané ČR státem dostatečně informováni o postupech a případných změnách a novinkách digitalizace?

Pokud stát zajišťuje elektronické služby je nutné občany dostatečně informovat o možnostech jejich užívání. Na otázku odpovědělo Ano 29 dotázaných a spíše ano odpovědělo 40 respondentů. 35 dotázaných si myslí, že nejsou dostatečně informováni o postupech digitalizace a dalších 38 respondentů odpovědělo na otázku spíše ne.

**MYSLÍTE SI, ŽE JSOU OBČANÉ ČR STÁTEM DOSTATEČNĚ
INFORMOVÁNI O POSTUPECH A PŘÍPADNÝCH ZMĚNÁCH A
NOVINKÁCH DIGITALIZACE?**

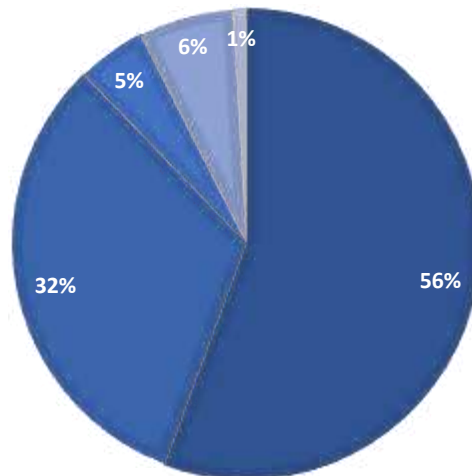
Graf č. 16: Informovanost veřejnosti

Otázka č. 17 Pokud jste uživatelem digitálních služeb, šetří Váš čas?

Užíváním elektronických služeb má uživatelům šetřit čas, peníze a zvýšit, tak komfort občanům ČR. Ano z dotázaných odpovědělo 59 a spíše ano 34 respondentů. Spíše ne 7 a ne odpovědělo 5 respondentů.

POKUD JSTE UŽIVATELEM DIGITÁLNÍCH SLUŽEB, ŠETŘÍ VÁŠ ČAS?

■ Ano ■ Spíše Ano ■ Ne ■ Spíše Ne ■ Jiná

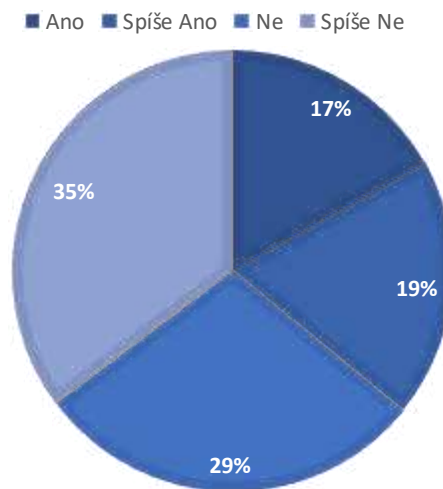

Graf č. 17: Úspora času

Otázka č. 18 Myslíte si, že je průběh digitalizace služeb v ČR dostatečně rychlý?

Digitalizace v ČR má před sebou ještě dlouhý rozvoj. Na rozdíl od ostatních zemích EU zaostáváme. Oslovení respondenti si nemyslí, že je průběh digitalizace dostatečně rychlý. Na otázku odpovědělo ne 41 a spíše ne 50 respondentů. Pro dalších z dotázaných je průběh digitalizace rychlý ano odpovědělo 24 a spíše ano 27 respondentů. Pro některé z dotázaných je průběh momentálně nedostačující.

MYSLÍTE SI, ŽE JE PRŮBĚH DIGITALIZACE SLUŽEB V ČR DOSTATEČNĚ RYCHLÝ?

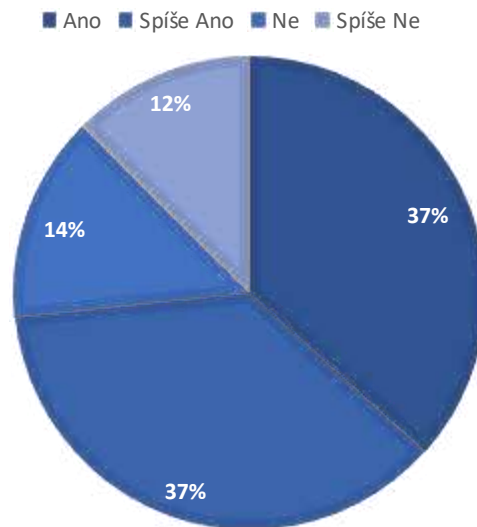

Graf č. 18: Rozvoj digitální transformace v ČR

Otázka č. 19 Myslíte si, že se průběh digitalizace v následujících letech zrychlí?

Rozvoj digitalizace vyžaduje čas, proto byl postup rozvržen do několika let. 44 respondentů odpovědělo na otázku v dotazníku ano, stejný počet dotázaných odpověděl spíše ano. Většina z dotázaných je tedy přesvědčena, že se průběh digitalizace v následujících letech zrychlí. Spíše ne odpovědělo 15 a ne 17 respondentů.

MYSLÍTE SI, ŽE SE PRŮBĚH DIGITALIZACE V NÁSLEDUJÍCÍ LETECH ZRYCHLÍ?

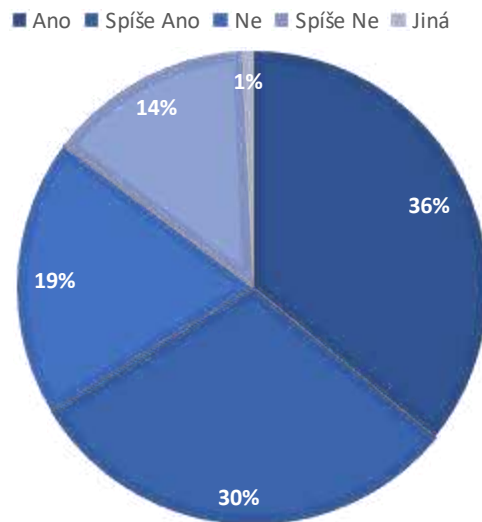

Graf č. 19: Rozvoj digitalizace v následujících letech

Otázka č. 20 Jsou pro Vás poskytované elektronické služby srozumitelné a přehledné?

Asi nejdůležitější pro rozvoj digitalizace je srozumitelnost a přehlednost poskytovaných služeb nejen na straně státu, ale i na straně uživatelů. 51 dotázaných odpovědělo ano a spíše ano odpovědělo 47 respondentů. Jednalo se převážně o respondenty z věkové kategorie 18 až 35 let, kteří každý den pracují nebo využívají digitální prostředí. Spíše ne odpovědělo 20 a ne odpovědělo 27 respondentů. Jedná se převážně o skupiny, které nejsou technicky zdatné a nemusí, tak dostatečně elektronickým službám rozumět.

JSOU PRO VÁS POSKYTOVANÉ ELEKTRONICKÉ SLUŽBY SROZUMITELNÉ A PŘEHLEDNÉ?

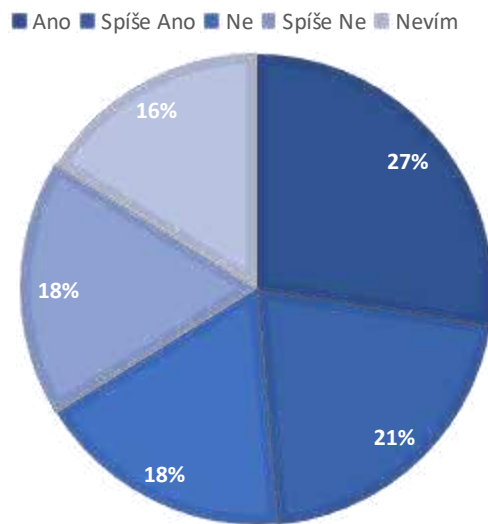

Graf č. 20: Srozumitelnost a přehlednost poskytovaných služeb

Otázka č. 21 Myslíte si, že některé z poskytovaných elektronických služeb potřebují případné vylepšení? (např. přehlednost, srozumitelnost, grafická úprava aj.)

Stát by měl častěji provádět veřejné průzkumy, které by mohly odhalit případné nedostatky u elektronických služeb VS. Na otázku odpovědělo 39 respondentů ano a spíše ano odpovědělo 30 dotázaných. Většina z dotázaných si myslí, že je potřeba zlepšit poskytované služby. 25 respondentů odpovědělo ne a stejný počet odpovědělo na otázku spíše ne. Zbýlých 23 odpovědělo na otázku nevím, tyto respondenti jsou např. osoby, které digitální služby vůbec nevyužívají.

**MYSLÍTE SI, ŽE NĚKTERÉ Z POSKYTOVANÝCH ELEKTRONICKÝCH SLUŽEB
POTŘEBUJÍ PŘÍPADNÉ VYLEPŠENÍ? (NAPŘ. PŘEHLEDNOST,
SROZUMITELNOST, GRAFICKÁ ÚPRAVA AJ.)**

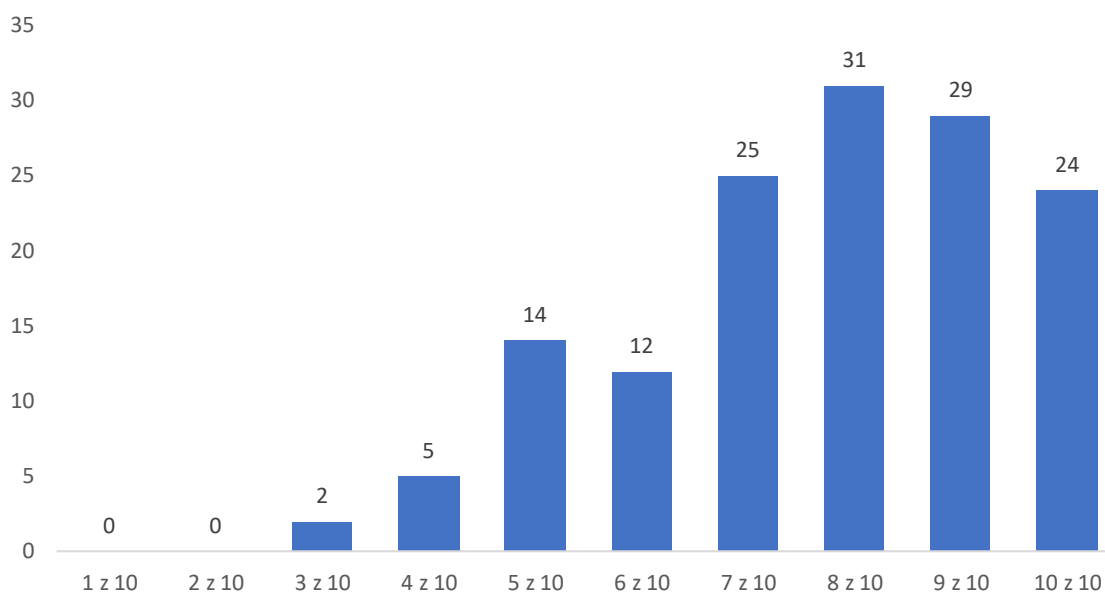
Graf č. 21: Vylepšení elektronických služeb

Otázka č. 22 Která z poskytovaných služeb potřebuje případné vylepšení (př. srozumitelnost, přehlednost, zjednodušení)? A v čem by spočívalo případné vylepšení služby?

Jednalo se o otázku otevřeného typu, na kterou odpovědělo 22 dotázaných. Nejčastěji respondenti odpověděli, že by ze strany státu uvítali větší informovanost, tj. návody a videa, která jim pomůžou v užívání elektronických služeb. Dále si někteří respondenti stěžovali na reklamu na datové schránky pro živnostníky, kterou znají z televizního vysílání. V reklamě chyběly potřebné informace, které si občané musí zjistit sami, ne každý si umí informace dohledat. Dále by občané uvítali zjednodušení prvního přihlášení do datové schránky. Některým z dotázaných dělalo problém první přihlášení do datové schránky, protože vygenerované heslo bylo pro respondenty velice složité. Jednalo se primárně o znaky, jako je hvězdička aj. Heslo je nutné napsat do určitého časového limitu, a je tak možné, že se respondenti nepřihlásí na první pokus. Tento problém může mít převážně starší generace, která není technicky zdatná. To může občany odradit od využívání služeb. Dále respondenti zmiňovali vlastnictví více datových schránek najednou. Uživatelé by ocenili sjednocení všech datových schránek do jednoho účtu, ve kterém mohou přepínat mezi jednotlivými schránkami. Nemuseli by se tak přihlašovat do každého účtu zvlášť, ušetřili by tak čas při přihlašování a stát by ušetřil peníze na chodu datových schránek. Dále by respondenti ocenili upozornění prostřednictvím SMS nebo emailu, že mají novou zprávu v datové schránce a založení datové schránky ze zahraničí. Opět se tím vracíme k neúplné informovanosti na straně uživatelů. Jedná se o základní informace, které jsou snadno dohledatelné prostřednictvím internetu.

Otázka č. 23 Doporučili byste svému okolí používat digitální služby?

Respondenti odpovídali na tuto otázku velice kladně. Svému okolí by více jak polovina dotázaných doporučila elektronické služby. Ti, kteří odpověděli, že by služby nedoporučili, mohou mít negativní zkušenosti, a proto by neměli odrazovat své okolí od užívání digitálních služeb.

Graf č. 22: Doporučení elektronických služeb

Shrnutí

Z výzkumu vyplývá, že většina občanů upřednostňuje používání elektronických služeb. I přesto je stále velký zájem o komunikaci s úřady osobní cestou. Z výsledků dotazníku vyplynulo, že upozadění digitálních služeb má několik hlavních příčin: špatná informovanost ze strany státu; nedůvěra v zabezpečení uživatelských systémů a nebo z nedostatečné technické znalosti respondentů. To vše odrazuje občany k využívání digitálních služeb. Stát by se měl primárně zaměřit na koncové uživatele služeb, tak jako jiné země EU. Pro rozvoj digitalizace v ČR je důležité vytvářet veřejné průzkumy a pravidelně tak zaznamenávat data a informace. Vyhodnocením analýz lze stanovit, která z digitálních oblastí potřebuje zdokonalit, a tím může stát reflektovat zájmy občanů. Dále by měla vláda vytvořit manuál v tištěné podobě, který by obsahoval stručný a jednoduchý návod jednotlivých digitálních služeb s odkazy na webové stránky, kde dále mohou uživatelé nalézt další podrobné informace (návody a videa). Tento manuál by určitě ocenili ti, kteří nejsou technicky zdatní a neumí si dohledat potřebné informace. Zlepšením povědomosti občanů se mohou zvýšit počty uživatelů elektronických služeb a ulevit tak orgánům veřejné správy, které jsou vytížené. I přes všechna úskalí mají lidé vysokou důvěru v elektronické podání a vyslovili obrovský zájem o užívání digitálních služeb VS, které by neváhali doporučit svému okolí.

Závěr

V ČR byl zaznamenán nejvýraznější rozvoj v oblasti digitalizace na počátku 21. století. S novou dobou přichází i nové technologie. Aplikování ICT technologií do průmyslu a nejrůznějších odvětví jsou podněcovány ze strany podnikatelských subjektů. Je zřejmé, že tyto technologie nám vytváří budoucnost a posouváme se tak do digitální éry. V současné době na digitalizaci nejsou připraveny veškeré státy světa z důvodu rozdílné vyspělosti dané ekonomiky, politiky a občanské společnosti. Je velmi důležité věnovat se přípravě tohoto tématu a strávit nad ním větší množství času. Pečlivá příprava může nastartovat novou etapu VS v dané zemi. Plány a přípravy spojené s programem digitální Česko pro vytvoření úspěšného přechodu do prostředí online služeb, zvládl stát velmi dobře. I přesto má ČR před sebou ještě dlouhou cestu.

Digitalizace VS se v posledních letech stává jedním z hlavních témat nejen v ČR, ale i po celém světě. Důležitou roli v rozvoji digitalizace sehrála EU, která přispěla legislativními kroky, dlouhodobými záměry a velkým množstvím nových strategií a iniciativ. V současné době ČR plní své digitální cíle programem Digitální Česko, a to zejména prostřednictvím strategie IKČR. Tato práce je především soustředěna na popis jednotlivých pilířů programu. Dále se zaměřuje na popis koncepčních aktivit IKČR v jednotlivých letech, které jsou následně vyhodnoceny. Mezi roky 2018–2021 byly prostřednictvím „*Vládního programu Digitální Česko 2018+*“ uskutečněny jedny z nejdůležitějších kroků, které podpořily rozvoj digitalizace v ČR. Bylo vytvořeno přívětivé a efektivní prostředí online služeb v oblasti eGovernmentu především pro občany, podnikatele a podniky, ale také pro cizince se zájmy v ČR. Nejčastěji se jednalo o služby, které umožňují vyřešit nejběžnější životní situace v různých agendách VS. Mezi nejdůležitější priority rozvoje řadíme: Digitálně přívětivou legislativu; vybudování katalogu služeb; konsolidace služeb Portálu občana; digitalizace stavebního řízení a územního plánování a rozvoj kontaktních míst VS (např. pro projekt SONIA/BankID). V roce 2019 započali přípravy u několika podstatných projektů, kterými jsou eGovernment cloud, bankovní identita a Digitální technické mapy krajů a Digitální mapy veřejné správy. Také byly vytvořeny 4 nové navazující dokumenty po IKČR a byl odstartován rozvoj elektronizace justice. V průběhu roku 2020 se ČR nacházela v režimu nouzového stavu z důvodu pandemie Covid-19, a proto byly veškeré fyzické

kontakty mezi osobami omezeny na absolutní minimum. V průběhu mimořádné situace bylo nutné urychlit implementaci nástrojů eGovernmentu. Byl tedy přijat důležitý zákon o právu na digitální služby a zákon o bankovní identitě. I přesto bylo nadále nezbytné pokračovat v další realizaci v oblasti eGovernmentu. Přestože nedocházelo k plnění vládního usnesení byl pro výkon práce zaznamenán nárůst využívání moderních technologií, které byly nejčastěji řešeny za pomoci cloud computingu. Zavedení nástrojů eGovernmentu vyžadovalo a doposud vyžaduje zachování vysoké kvality implementace, a to i u primárního spuštění online služeb. Dále proběhly přípravy na novelizaci „*zákona č. 365/2000 Sb. o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů*“, která má zajistit funkční právní rámec cloud computingu. Plnění cílů za rok 2021 bylo spojeno s Katalogem služeb, který již evidoval 90 % online služeb. Portál občana rozšířil nabídku svých služeb. Dále byl spuštěn projekt Bankovní identita a MojeID. Na rok 2022 byly naplánovány kroky, které jsou spojeny s dalším rozvojem digitálního prostředí v ČR.

Cílem praktické části práce, bylo odhalení negativních překážek, které jsou spojeny s využíváním digitálních služeb občany ČR. Z vyhodnoceného průzkumu vyplývá, že je nutné zaměřit se na obyvatele, kteří nejsou zdatní v používání IT technologií a naučit je pracovat se zařízeními a programy, které jsou určeny pro používání digitálních služeb. Zlepšením povědomosti občanů může stát zvýšit počty uživatelů online služeb. Dále by bylo vhodné zjednodušit přístup a ovládání IT aplikací, tak aby uživatelé mohli bez sebemenších obav a problémů používat online služby. Digitalizace sebou může přinést ztrátu soukromí, která může občany provázet jak v online prostředí, tak i v reálném životě. Oslovení respondenti, kteří se vyjádřili negativně k rozvoji digitalizace se mohou obávat omezení osobní svobody. I přes obavy spojené s digitalizací převyšují výhody nad nevýhodami. Další prioritou státu je posilování bezpečnosti elektronických systémů, ochrana dat zejména osobních, které jsou terčem kybernetických útoků. Zabezpečení dat nelze podceňovat, jinak by se mohla digitalizace proměnit v nebezpečnou zbraň.

Jak již bylo v předložené práci zmíněno: využívat pouze nejmodernější technologie je v současnosti pro rozvoj digitální transformace nedostatečné. V průběhu rozvoje hraje důležitou roli i kvalitní politická podpora. S novými volbami přichází i nová vláda, která má nebo může mít odlišné názory na rozvoj digitálního prostředí. S tím

úzce souvisí i kvalitní a přívětivá legislativa, která se v posledních letech značně rozvinula kupředu a zajistila tak přívětivé digitální prostředí. Rozvoj digitalizace je postaven primárně na podnětech ze strany obyvatelstva, které je považováno za klíčovou uživatelskou skupinu. Některé členské státy EU již pochopili, že pro rozvoj digitalizace jsou nedílnou součástí informace, znalosti, vzdělání, a poznatky lidí. Proto by měl stát zapracovat na informovanosti a sběru dat na straně občanů a reflektovat jejich poznatky, které následně využije k optimalizaci a rozvoji online služeb. Dále by měla ČR spolupracovat s ostatními státy, které mohou přispět svými zkušenostmi k efektivnější a rychlejší digitalizaci.

Rozvoj digitalizace v ČR začíná nabírat na síle. V současné době je téma digitalizace velmi často probírané a v blízké budoucnosti začne být ve veřejném prostoru ještě probíranějším.

Seznam zkratek

ČDE – Česko v digitální Evropě

ČR – Česká republika

DES – Digitální ekonomika a společnost

DESI (Digital Economy and Society Index) – Index digitální ekonomiky a společnosti

DIA – Digitální a informační agentura

DI/TI – Dopravní a technická infrastruktura

DSM – (Digital Single Marke) – Jednotný digitální trh

DTM – Digitální technická mapa

EU – Evropská unie

HDP – Hrubý domácí produkt

ICT – Informační a komunikační technologie

IKČR – Informační koncepce České republiky

IoT – Internet věcí (Internet of Things)

ISVS – Informační systémy veřejné správy

IT – Informační technologie

OSVČ – Osoba samostatně výdělečně činná

SW – Software

VS – Veřejná správa

Zdroje

Seznam použité literatury

BOKŠA, Michal; BOKŠOVÁ, Jiřina; HORÁK, Josef; PAVLICA, Karel; STROUHAL, Jiří; ŠAROCH, Stanislav. *Digitální Česko v digitální Evropě*. Mladá Boleslav: Škoda Auto Vysoká škola o.p.s, 2019, Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/evropske-zalezitosti/aktualne/nova-publikace-digitalni-cesko-v-digitalni-evrope-174906/>. ISBN 978-80-87042-75-5.

PAVLÍK Marek, ŠIMKA Karel, POSTRÁNECKÝ Josef, POMAHAČ Richard a kol.: *Moderní veřejné správa*, 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer. 2020. ISBN: 978-80-7598-048-9.

ŠPAČEK, David. *E-Government – cíle, trendy a přístupy k jeho hodnocení*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012. Beckova edice ekonomie. ISBN: 978-80-7400-261-8.

VEBER, Jaromír. *Digitalizace ekonomiky a společnosti: výhody, rizika, příležitosti*. Praha: Management Press. 2018. ISBN: 978-80-7261-554-4.

Legislativní prameny

Vyhláška č. 329/2020 Sb. o seznamu položek popisu informačního systému veřejné správy a soukromoprávního systému pro využívání údajů. [cit. 01.05.2023] Dostupný na WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-329>.

Vyhláška č. 433/2020 Sb. o údajích vedených v katalogu cloud computingu. [cit. 08.05.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-433>.

Vyhláška č. 515/2020 Sb. o struktuře informací zveřejňovaných o povinném subjektu a o osnově popisu úkonů vykonávaných v rámci agendy. [cit. 02.02.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-515>.

Vyhláška č. 553/2020 Sb. Vyhláška o seznamu obecních úřadů a úřadů městských částí nebo městských obvodů, které jsou kontaktními místy veřejné správy. [cit. 22.01.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-553>.

Vyhláška č. 315/2021 Sb. o bezpečnostních úrovních pro využívání cloud computingu orgány veřejné moci. [cit. 10.05.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-315>.

Usnesení vlády č. 749/2018 Sb., o souhrnné analytické zprávě, výstupu Fáze I. projektu Příprava vybudování eGovernment cloudu. [cit. 10.05.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.mvcr.cz/clanek/rada-vlady-pro-informacni-spolecnost.aspx>.

Zákon č. 2/1969 Sb. Zákon České národní rady o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky. [online]. [cit. 16.01.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1969-2>.

Zákon č. 21/1992 Sb. o bankách ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 07.02.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-315>.

Zákon 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 16.01.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-365>.

Zákon č. 499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě. [cit. 15.01.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-499>.

Zákon č. 300/2008 Sb. o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. [cit. 10.05.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-300>.

Zákon č. 111/2009 Sb. o základních registrech. [cit. 10.05.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-111>.

Zákon č. 181/2014 Sb. o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů. [cit. 10.05.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2014-181>.

Zákon č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů. [cit. 02.02.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-12>.

Zákon č. 261/2021 Sb. kterým se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci. [cit. 10.05.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-261>.

Internetové zdroje

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Rozvoj informační společnosti v České republice a zemích EU 2018 [online]. 2018 [cit. 15.01.2023]. Dostupný na WWW: <https://is.vsci.cz/el/cevro/jaro2022/k100101/>.

Digitální technická mapa ČR [online]. [cit. 10.05.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.dtmcr.cz/>.

Metody řízení ICT veřejné správy ČR [online]. [cit. 08.05.2023]. Dostupný na WWW: https://archi.gov.cz/metody_dokument.

MV ČR. *Dokumenty programu Digitální Česko* [online]. [cit. 10.05.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.mvcr.cz/webpm/clanek/rada-vlady-pro-informacni-spolecnost.aspx?q=Y2hudW09Ng%3D%3D>.

MV ČR. Informační koncepce České republiky, Navazující dokument č. 2: Slovník pojmů eGovernmentu, Národní architektonický plán (NAP) [online]. [cit. 08.05.2023]. Dostupný na WWW: <https://is.vsci.cz/el/cevro/jaro2022/k100101/>.

MV ČR. Klientsky orientovaná veřejná správa 2030: Koncepce rozvoje veřejné správy na období let 2021–2030 [online]. [cit. 20.01.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.mvcr.cz/clanek/koncepce-klientsky-orientovana-verejna-sprava-2030.aspx>.

MV ČR. Metodický pokyn pro práci s katalogem cloud computingu a katalogem služeb cloud computingu. [online]. [cit. 10.05.2023]. Dostupný na WWW: https://www.dia.gov.cz/wp-content/uploads/2023/04/Methodika_pro_praci_s_katalogem_cloud_computingu_a_katalogem_sluzeb_cloud_computingu_-_v1-3-1.pdf.

MV ČR. *Seznam udělených akreditací* [online]. [cit. 10.05.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.mvcr.cz/clanek/seznam-udelenych-akreditaci-pro-spravu-kvalifikovaneho-systemu-elektronicke-identifikace.aspx>.

Národní architektonický plán [online]. [cit. 08.05.2023]. Dostupný na WWW: https://archi.gov.cz/nap_dokument.

Národní architektonický rámec [online]. [cit. 08.05.2023]. Dostupný na WWW: https://archi.gov.cz/nar_dokument.

PARLAMENT ČR, POSLANECKÁ SNĚMOVNA. *Sněmovní tisk 447 N.z. o právu na digitální služby* [online]. [cit. 08.05.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.psp.cz/sqw/text/historie.sqw?o=8&T=447>.

PORTÁL VEŘEJNÉ SPRÁVY. Katalog služeb – služby veřejné správy [online]. [cit. 08.05.2023]. Dostupný na WWW: <https://portal.gov.cz/sluzby-verejne-spravy/>.

Průručka plánování digitalizace služeb veřejné správy ČR [online]. [cit. 10.05.2023]. Dostupný na WWW: https://archi.gov.cz/znalostni_baze:digitalni_prirucka.

Ransomware [online]. [cit. 16. 01.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.eset.com/cz/ransomware/>.

ÚŘAD VLÁDY ČR. Cesta k Digitálnímu Česku [online]. [cit. 02.02.2023]. Dostupný na WWW: <https://digitalnicesko.gov.cz/>.

ÚŘAD VLÁDY ČR. Česko v digitální Evropě (v gesci Úřadu vlády) [online]. [cit. 16.01.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.mvcr.cz/webpm/clanek/rada-vlady-pro-informacni-spolecnost.aspx?q=Y2hudW09Ng%3D%3D>.

ÚŘAD VLÁDY ČR. Informační koncepce České republiky 2020 (v gesci Ministerstva vnitra) [online]. [cit. 18.01.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.mvcr.cz/webpm/clanek/rada-vlady-pro-informacni-spolecnost.aspx?q=Y2hudW09Ng%3D%3D>.

ÚŘAD VLÁDY ČR. Koncepce Digitální ekonomika a společnost (v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu) [online]. [cit. 25.01.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.mvcr.cz/webpm/clanek/rada-vlady-pro-informacni-spolecnost.aspx?q=Y2hudW09Ng%3D%3D>.

ÚŘAD VLÁDY ČR. Zpráva o plnění programu "Digitální Česko" - 2018 [online]. [cit. 16.01.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.mvcr.cz/webpm/clanek/rada-vlady-pro-informacni-spolecnost.aspx?q=Y2hudW09Ng%3D%3D>.

ÚŘAD VLÁDY ČR. Zpráva o plnění programu "Digitální Česko" - 2019 [online]. [cit. 20.01.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.mvcr.cz/webpm/clanek/rada-vlady-pro-informacni-spolecnost.aspx?q=Y2hudW09Ng%3D%3D>.

Slovník pojmů eGovernmentu, Národní architektonický plán (NAP) [online]. [cit. 29.5.2023]. Dostupný na WWW: <https://is.vsci.cz/el/cevro/jaro2022/k100101/>.

ÚŘAD VLÁDY ČR. Program Digitální Česko [online]. [cit. 16.01.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.mvcr.cz/webpm/clanek/rada-vlady-pro-informacni-spolecnost.aspx?q=Y2hudW09Ng%3D%3D>.

ÚŘAD VLÁDY ČR. Zpráva o plnění programu "Digitální Česko" - 2020 [online]. [cit. 05.02.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.mvcr.cz/webpm/clanek/rada-vlady-pro-informacni-spolecnost.aspx?q=Y2hudW09Ng%3D%3D>.

ÚŘAD VLÁDY ČR. Zpráva o plnění programu "Digitální Česko" - 2021 [online]. [cit. 10.02.2023]. Dostupný na WWW: <https://www.mvcr.cz/webpm/clanek/rada-vlady-pro-informacni-spolecnost.aspx?q=Y2hudW09Ng%3D%3D>.

Seznam grafů

Graf č. 1: Pohlaví respondentů (vlastní zdroj)

Graf č. 2: Věková hranice (vlastní zdroj)

Graf č. 3: Socioekonomický status (vlastní zdroj)

Graf č. 4: Téma digitální Česko (vlastní zdroj)

Graf č. 5: Způsob komunikace s úřady (vlastní zdroj)

Graf č. 6: Komunikace s úřady – časové rozpětí (vlastní zdroj)

Graf č. 7: Elektronické podání (vlastní zdroj)

Graf č. 8: Poskytování osobních údajů (vlastní zdroj)

Graf č. 9: Důvěra v zabezpečení informací (vlastní zdroj)

Graf č. 10: Uživatelé Portálu občana (vlastní zdroj)

Graf č. 11: Vlastnictví Datové schránky (vlastní zdroj)

Graf č. 12: Druhy vlastníků Datové schránky (vlastní zdroj)

Graf č. 13: Zřízení Datové schránky (vlastní zdroj)

Graf č. 14: Nařízení o ochraně osobních údajů (vlastní zdroj)

Graf č. 15: Důvěra ve zpracovatele (vlastní zdroj)

Graf č. 16: Informovanost veřejnosti (vlastní zdroj)

Graf č. 17: Úspora času (vlastní zdroj)

Graf č. 18: Rozvoj digitální transformace v ČR (vlastní zdroj)

Graf č. 19: Rozvoj digitalizace v následujících letech (vlastní zdroj)

Graf č. 20: Srozumitelnost a přehlednost poskytovaných služeb (vlastní zdroj)

Graf č. 21: Vylepšení elektronických služeb (vlastní zdroj)

Graf č. 22: Doporučení elektronických služeb (vlastní zdroj)

Přílohy

Příloha č. 1: Dotazník

Digitální Česko

1 Jste?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Muž Žena Jiné

2 Věk

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- 0 - 17 18 - 25 26 - 35 36 - 45 46 - 65 66 a výše

3 Povolání

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Student Zaměstnanec OSVČ Nezaměstnaný/á Senior
 Jiná...

4 Zajímáte se o tematiku digitální Česko?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Ne
 Jiná...

5 Jakým způsobem komunikujete s úřady?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Osobně Elektronicky
 Jiná...

6 Jak často komunikujete s úřady?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Alespoň jedenkrát za měsíc Alespoň třikrát za měsíc Alespoň šestkrát za měsíc Alespoň jednou do roka
 Jiná...

7 Máte důvěru v elektronické podání? (komunikace)

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Ne
 Jiná..

8 Poskytujete často své osobní údaje?

Nápověda k otázce: *Věroostní programy, sociální sítě, údaje poskytované úřadům...*

- Alespoň jednou do měsíce Alespoň třikrát do měsíce Alespoň šestkrát do měsíce Alespoň jednou do roka
 Jiná..

9 Máte důvěru v zabezpečení poskytnutých informací?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Ne
 Jiná..

10 Jste uživateli Portálu občana?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Ne
 Jiná..

11 Jste vlastníkem datové schránky?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Ne

12 Jste vlastníkem datové schránky jako soukromá osoba nebo podnikající fyzická osoba?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď. Pokud jste odpověděli na předchozí otázku NE prosím neopovídejte.*

- Soukromá osoba Podnikající fyzická osoba Vlastním obě

13 Uvažovali byste o zřízení datové schránky?

Nápověda k otázce: *Na otázku odpovídáte pouze v případě, že nejste vlastníky datové schránky.*

- Spíše ANO
- ANO
- Spíše NE
- NE
- Nevím

14 Jste obeznámeni s nařízením GDPR?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Ne
- Jiná...

15 Myslíte si, že jsou vaše osobní data v elektronické podobě státem dostatečně chráněna?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Spíše ano Ne Spíše ne
- Jiná...

16 Myslíte si, že jsou občané ČR státem dostatečně informováni o postupech a případných změnách a novinkách digitalizace?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Spíše ano Ne Spíše ne
- Jiná...

17 Pokud jste uživatelem digitálních služeb, šetří Váš čas?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Spíše ano Ne Spíše ne
- Jiná...

18 Myslíte si, že je průběh digitalizace služeb v ČR dostatečně rychlý?Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Spíše ano Ne Spíše ne
 Jiná...

19 Myslíte si, že se průběh digitalizace v následující letech zrychlí?Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď. Pokud jste odpověděli na předchozí otázku ANO prosím neopovídejte.*

- Ano Spíše ano Ne Spíše ne
 Jiná...

20 Jsou pro Vás poskytované elektronické služby srozumitelné a přehledné?Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Spíše ano Ne Spíše ne
 Jiná...

21 Myslíte si, že některé z poskytovaných elektronických služeb potřebují případné vylepšení ? (např. přehlednost, srozumitelnost, grafická úprava aj.)Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Spíše ano Ne Spíše ne Nevím
 Jiná...

22 Která z poskytovaných služeb potřebuje případné vylepšení (př. srozumitelnost, přehlednost, zjednodušení)? A v čem by spočívalo případné vylepšení služby?Nápověda k otázce: *Pokud jste odpověděli na předchozí otázku NE prosím neopovídejte.*

23 Doporučili byste svému okolí používat digitální služby?

☆☆☆☆☆☆☆☆ / 10